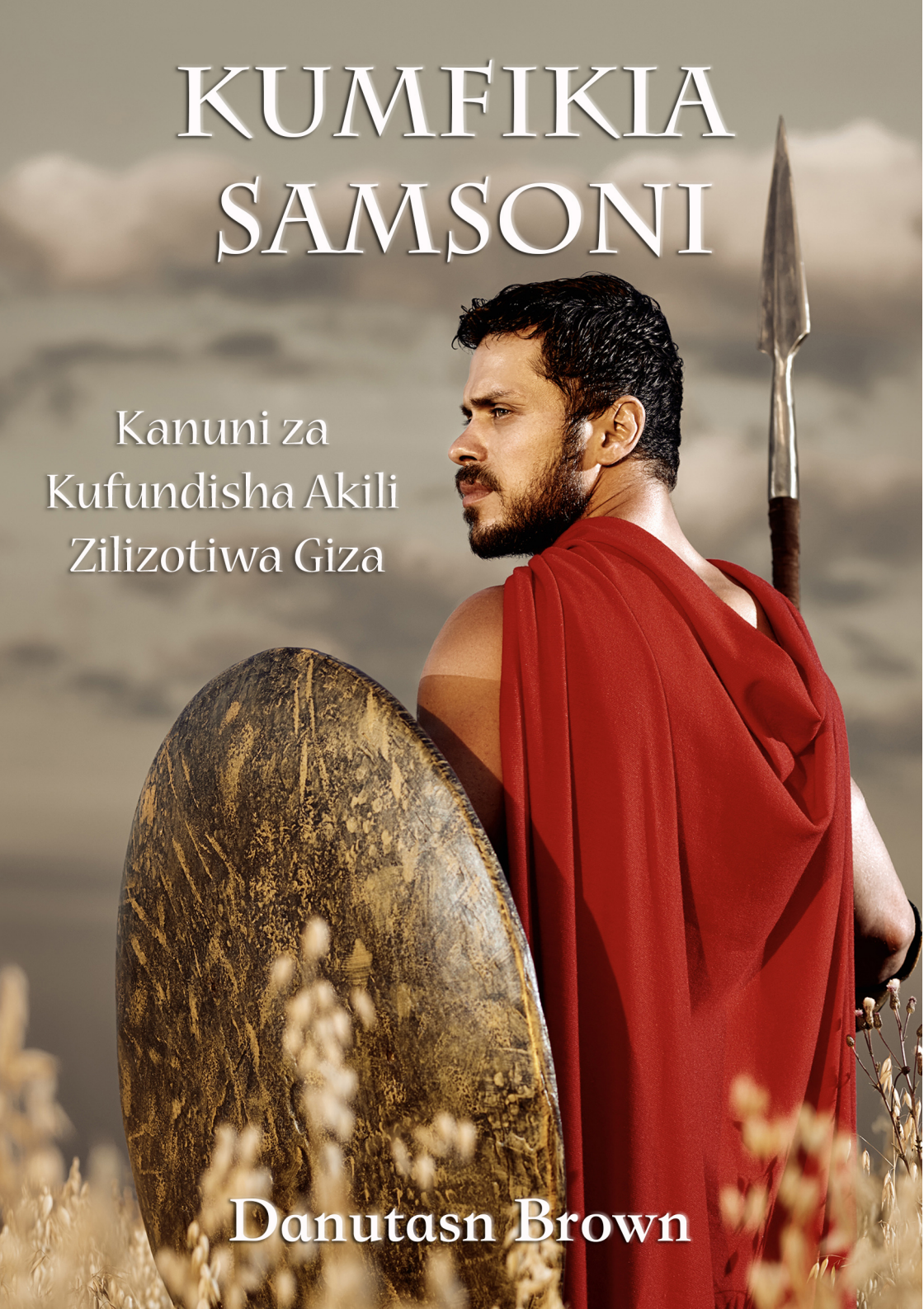

KUMFIKIA SAMSONI

Kanuni za
Kufundisha Akili
Zilizotiwa Giza

Danutash Brown

Kumfikia Samsoni

Kanuni za Kufundisha Akili Zilizotiwa Giza

Danutasn Brown

Kwa ajili ya Jodi Jones na Karen Prince

Kwa Kumbukumbu ya Andrew Agnew, akisumbuliwa na PTSD kutokana na muda wake katika vikosi maalum nchini Marekani, aliyefariki Machi 1, 2021.

Maranathamedia.com

Machi 2020

Yaliyomo

Swali la Vita.....	1
Waisraeli walipata wapi silaha?.....	5
Je, Baba hushughulikaje na watoto wasiomtumaini au kumwamini?	9
Mtazamo wa Kivita wa Ulimwengu Unakuwa Umefungiwa Ndani	16
Mungu Anazungumza na Israeli kupitia Mtazamo wa Vita	19
Kama Mnavyohukumu, Ndivyo Mtakavyohukumiwa.....	22
Israeli Yadaï Mfalme	25
Je, tudumu katika Dhambi, ili Neema ipate kuwa nyingi?.....	29
Ndoa ya Samsoni isiyomcha Mungu na Hali ya Maadili ya Israeli	31
Samson Awaua Efu kwa Mfupa wa Taya	34
Kudhani kwamba Mungu amefanya	38
Samsoni Akilinganishwa na Yusufu.....	44
Ellen White anaeleza “Msishindane na mtu mwovu”	47

Swali la Vita

Swali linakuja mara kwa mara - kwa nini vurugu zote katika Agano la Kale ambazo zinaonekana kufanywa kwa kibali cha Mungu? Tunaweza kuelewa hili jinsi gani Yesu anaposema “wapendeni adui zenu,” na kuwapenda kwa hakika haimaanishi kuwaua. Ni swali muhimu, na linalochanganya Ukristo kama vile Yesu alivyovuruga Petro alipomwambia: “Rudisha upanga wako. Watumiao upanga watakufa kwa upanga.” (Mathayo 26:52) Lazima Petro alifikiri, lakini je, Israeli halikujilinda kwa upanga dhidi ya adui zao kwa mamia ya miaka?

Hili ni somo kubwa. Kuna aina chungu nzima ya vita vilivyotokea katika historia ya Israeli ya Kale, kutoka vita vitukufu zaidi (kwa mfano Yeriko) hadi vita vya kutisha zaidi (Israeli karibu kuliangamiza kabila la Benyamini katika Waamuzi 19-21). Bila kujali kama sababu ya vita na kufunguliwa mashitaka yake ilikuwa zaidi au chini ya haki, ukweli unabakia kwamba kuuwa wengine ni kiwewe.

Watu wengi wanaonekana kuwa na mwelekeo wa hali ya juu wa vita, hasa inapoonekana kana kwamba Mungu anaiamuru au anaikubali. Inahitaji kueleweka wazi kwamba bila kujali mshindi au mshindwa ni nani, vita husababisha kiwewe kikubwa na PTSD (Post Traumatic Stress Disorder). Hapa kuna mifano kutoka kwenye Vita vya wenyewe kwa wenyewe vya US (1861-1865):

Chukulia kisa cha mwanajeshi mkongwe wa Muungano William James, ambaye kwanza alionyesha dalili za upotovu muda mfupi baada ya vita kuisha. Akiwa mateka katika kambi ya POW ya kaskazini, alikuwa mgonjwa wa kimwili, akili yake "imechanganyikiwa sana." Akiwa ni mkulima wa Alabama, alijaribu kuanzisha upya maisha yake ya zamani kwa kupanda mazao katika vuli ya 1865. Lakini ndani ya mwaka mmoja James alikuwa amekuwa mkali sana. Alitishia kumuua baba yake na kuhatarisha maisha yake kwa kuruka kisimani katika jaribio lisilofanikiwa la kujiua.

Vurugu, ikiwa ni pamoja na kujidhuru, ni viashiria vya kawaida vya PTSD. Rekodi za hifadhi ya vichaa wa baada ya vita hujazwa na maveterani ambao hasira yao isiyoweza kudhibitiwa ilihatarisha maisha yao na ya wanafamilia.

Kama Neal Story. Story alikuwa kijana tu alipojiandikisha katika Michezo ya 46 ya Infantry ya Georgia. Alionyesha tabia "ya kipekee" wakati wa vita, na aliporudi nyumbani alikuwa "anataka nguvu na shughuli zake za zamani." Bado, alijaribu kujumuika tena katika maisha ya kiraia kama mkulima. Lakini kufikia 1872, alikua mwenye jeuri sana. Alitishia kuwaua wanafamilia na kuchoma nyumba. Kwa kukata tamaa, familia yake ilijenga kibanda kidogo cha magogo ili kumfungia. Hatimaye, waliamua kumweka katika hifadhi ya vichaa ya Georgia huko Milledgeville ambapo walezi walibaini kuwa alikula na kulala bila mpangilio, na alikuwa mtupu na hataki kuhama au kuzungumza.

Tabia ya kujiua, kiashiria kingine cha PTSD, iliwakumba maveterani wa Vita vya wenyewe kwa wenyewe. Ingawa tunakosa data ya kuhesabu kujiua miongoni mwa maveterani wa Vita vya wenyewe kwa wenyewe, tunaweza kutumia utafiti wa kisasa wa maveterani wa vita vya kisasa ambao hutoa muktadha kwa maveterani wa karne ya kumi na tisa. Tunajua, kwa mfano, kwamba 20% ya madaktari wa Vietnam walifanya majaribio ya kujiua na wengine 20% walikuwa na mawazo ya kujiua wakati fulani. Utafiti wa Eric T. Dean Mdogo wa Shook Over Hell uligundua kuwa zaidi ya nusu ya wakazi wa nyumba ya mashujaa wa Vita vya wenyewe kwa wenyewe huko Indiana walijaribu au walikamilisha kujiua au walijiua.

Kushuka kwa kiwango cha Albinus Snelson, mzaliwa wa Georgia ambaye alihudumu katika Jeshi la Wapanda farasi wa Muungano, ni mfano wa mzunguko wa kupona na kurudi nyuma uliojaa majaribio mengi ya kujiua. Kama Neal Story, Snelson alikuwa kijana tu alipojiandikisha. Alihangaika huku akiwa askari na kwa kweli aliachiliwa mapema na kuingia katika hifadhi ya Georgia, ambako alijaribu kujichoma moto na kujitupa nje ya madirisha katika jitihada za kujiua. Hatimaye alifaulu mwaka 1871 alipomeza strychnine.

Askari wa Vita vya wenyewe kwa wenyewe pia walikumbwa na hali ya udanganyifu, aina inayohusishwa na visa vikali vya PTSD. Mwanajeshi mkongwe John Williams alilazwa katika hifadhi ya Georgia na kile tunachoweza kutambua kama umakini mkubwa wa baada ya vita - "alikuwa na hofu kila mara." Mara kwa mara alilalamika kwamba watu

walikuwa wakijaribu kumuua. Katika hali ya fadhaa kali, alijikata koo. Joseph Pearman mwenye umri wa miaka 40, mtengenezaji wa viunga kutoka Petersburg, Virginia vile vile alijiua katika 1875 baada ya kupinga kwamba “mtu fulani alikuwa akitoka jijini ili kumuua.”
(<https://www.civilwarmed.org/ptsd/>)

Aina hii ya tabia na mawazo ya kiwewe yangetokea miongoni mwa Waisraeli. Walitoka Misri na kupigana na Wakanaanani kwa miaka mingi sana. Wakati hatimaye waliposhinda, na kupokea Nchi ya Ahadi, je, walikuwa na amani? La, kwa hakika waliingia katika sehemu yenye giza zaidi ya historia yao yote, ambayo imeelezwa katika Kitabu cha Waamuzi. Je, yalikuwa mapenzi ya Mungu kwamba watu wote wawe na PTSD, wajiue, wapatwe na mawazo ya udanganyifu, na wawe na jeuri kupita kiasi?

Tafadhali weka wazo hili akilini tunapopitia utafiti huu. Watu wengi hufikiri kwamba ninamshambulia Mungu au Biblia ninapouliza maswali kama hayo. Hapana. Ninauona uso wa Yesu wenye upendo, fadhili, mpole na ninaamini anataka kutupa majibu ambayo yatasaidia kukomesha roho hii ya vita inayokaa ndani kabisa ya miili yetu.

Ningependa kuweka kanuni chache kabla ya kuzungumzia kisa cha Roho wa Bwana kumjia Samsoni na kisha kuua watu elfu moja. Tunapotazama historia ya vita na Israeli wakipigana na maadui zao wanaowazunguka, tunahitaji kupata chanzo cha tatizo: kutengwa kwao na kutoelewa mara kwa mara tabia na mapenzi ya Mungu. Waisraeli walidhani daima kwamba Mungu angewaacha wafe. Kwa kweli, hata walifikiri alitaka kuwaua, ingawa walikuwa na uthibitisho mwingi kwamba Mungu alikuwa anawasaidia. Walikosa imani katika mpango Wake:

Wakamwambia Musa, Kwa sababu hapakuwa na makaburi katika Misri, je! umetutoa ili tufe jangwani? Mbona umetutendea hivi hata kututoa katika nchi ya Misri? Neno hili silo tulilokuambia huko Misri, tukisema, Tuache tuwatumikie Wamisri?’ Kwa maana ingekuwa heri kwetu kuwatumikia Wamisri, kuliko kufa jangwani.

Musa akawaambia watu, Msiogope, simameni tu, mkauone wokovu wa Bwana atakaowafanyia leo; kwa maana hao Wamisri mliowaona leo

hamtawaona tena milele. BWANA atawapigania, nanyi mtanyamaza kimya.” (Kutoka 14:11-14)

Baada ya tukio hili, wanaimba wimbo wa ushindi unaojumuisha mstari “BWANA ni mtu wa vita; BWANA ndilo jina lake.” Je, Waisraeli walielewa jambo hili ipasavyo? Tunajua njia za Mungu si njia zetu (Isaya 55:8-9), hivyo anapopigana si kama vile tunavyopigana. Je, ulikuwa ni mpango wa Mungu kuichukua Kanaani kwa vita? Je, ni mpango Wake sisi kudai ahadi za Mungu kwa upanga? Israeli walifikiri hivi:

*Walikuwa wamekosa uaminifu kwa nguvu za Mungu kufanya kazi pamoja na juhudi zao katika kupata milki ya Kanaani; lakini sasa walijidai kwa nguvu zao wenyewe ili kukamilisha kazi bila ya usaidizi wa kiungu. “Tumemtenda BWANA dhambi,” wakapiga kelele; “Tutakwea na kupigana, sawasawa na yote ambayo Bwana, Mungu wetu, alituamuru.” Kumbukumbu la Torati 1:41. Kwa hivyo walikuwa wamepofushwa sana na uasi. Bwana hakuwahi kuwaamuru “**kupanda na kupigana.**” Haikuwa kusudi Lake kwamba waipate nchi kwa vita, bali kwa utii kamili kwa amri zake. (PP 392.3)*

Utii ulikuwa ufunguo. Walipaswa kuelewa sheria kuwa muhimu kwa wokovu wao na kuja kuipenda kupitia kumjua na kumpenda Mungu Baba yao. Hili lingehitaji kuelewa hali yao ya dhambi, ambayo tunajua si rahisi kwa moyo wa mwanadamu “kwa sababu ile nia ya mwili ni uadui juu ya Mungu; kwa maana haitii sheria ya Mungu, wala haiwezi kuitii.” (Warumi 8:7)

Waisraeli hawakuamini kabisa kwamba Mungu alikuwa mwenye rehema na mwema na angewatunza. Katika dalili ya kwanza ya ugumu walidhani kwamba Mungu alitaka kuwaadhibu. Kutokuwa na imani huku kuliwafanya wafanye msururu wa makosa ambayo yangenasa akili zao katika dhana potofu kwa vizazi.

Waisraeli walipata wapi silaha?

Waisraeli walipotoka Misri, hawakuwa na silaha. Hawakuwa askari waliofunzwa; hawakuwa jeshi. Walikujaje kuanza kutumia upanga? Watu wengine wanadhani walichukua silaha pamoja nao kutoka Misri, na mstari unaoonekana kuunga mkono jambo hili ni Kutoka 13:18 – “Lakini Mungu akawazungusha hao watu kwa njia ya nyika ya Bahari ya Shamu; alipanda kutoka nchi ya Misri akiwa na silaha.” (ASV)

Lakini kwa nini watumwa wangukuwa na silaha, na kwa nini Wamisri wangepata silaha? Neno “wenye silaha” hapa limetafsiriwa “mwaka wa hamsini” katika YLT: “...na wana wa Israeli wamepanda kutoka nchi ya Misri katika miaka ya hamsini.” Wachambuzi wengi wanaamini hii haimaanishi kuwa walikuwa na silaha, na Ellen White anakubali:

*Badala ya kufuata njia ya moja kwa moja ya kwenda Kanaani, iliyopitia nchi ya Wafilisti, Bwana alielekeza njia yao kuelekea kusini, kuelekea ufuo wa Bahari Nyekundu. “Kwa maana Mungu alisema, Wasije wakaghairi watu hao waonapo vita, wakarudi Misri. Kama wangeparibu kupita katika Ufilisti, maendeleo yao yangepingwa; kwa maana Wafilisti, wakiwaona kama watumwa waliotoroka kutoka kwa mabwana zao, wasingesita kuwapiga vita. Waisraeli hawakuwa wamejitayarisha vibaya kwa ajili ya kukutana na watu hao wenye nguvu na wapenda vita. Walikuwa na ujuzi mdogo wa Mungu na imani ndogo Kwake, na wangukuwa na hofu na kuvunjika moyo. **Hawakuwa na silaha na hawakuzoea vita**, roho zao zilishuka moyo kwa utumwa wa muda mrefu, na walikuwa wameelemewa na wanawake na watoto, kondoo na ng'ombe. (PP 282.1)*

Mungu alijua kwamba mioyo ya Waisraeli ilikuwa na mwelekeo wa kupigana kwa ajili ya nchi ya Kanaani - kwa sababu ya ukosefu wao wa imani na kujitegemea - ingawa hawakuwa na silaha na hawakuwa na mazoea ya vita. Mungu alitumaini kwamba kwa kuwavusha katika Bahari Nyekundu na kuwashindia kimuujiza vita bila wao kuhitaji kupigana, wangepamini katika wema wake na kwamba angewapa nchi bila wao kuhitaji kupigana. Mpango huu unaambiwa Israeli kwa undani zaidi katika Kutoka 23:27-28

Nitatuma utisho wangu mbele yako, nami nitawaangamiza (kuwadhoofisha/kuwachanganya katika matoleo mengine) watu wote utakaowafikilia, nami nitawafanya adui zako wote wakupe visogo.

Nami nitatuma mavu mbele yako, watakaowafukuza Mhivi, na Mkanaani, na Mhiti, watoke mbele yako. (Kutoka 23:27-28)

Lakini ikiwa hawakuwa na imani, wakiongozwa na wazo lililoenea kwamba miungu ilibariki taifa kwa kulipatia ushindi katika vita, basi Mungu angekubali wazo hilo pia. Katika muujiza mkuu wa kuvuka Bahari ya Shamu, Mungu aliwapa Waisraeli chaguo.

Ingawa haijasemwa kwa uwazi katika Biblia, kuna sehemu moja tu ambapo wangeweza kupata silaha - kutoka kwenye miili ya askari wa Misri ambao walisogea hadi ufukweni baada ya kuzama kutokana na kuwafuata Waisraeli kwenye miujiza yao ya kuvuka Bahari Nyekundu.

Ndivyo BWANA alivyowaokoa Israeli siku ile na mikono ya Wamisri; na Israeli wakaona Wamisri wamekufa ufuoni mwa bahari. (Kutoka 14:30)

Kwa msukosuko usio wa kawaida wa maji, bila shaka umati wa Wamisri waliokufa walitupwa ufuoni, na kwa nyara zao huenda Waisraeli walipewa mali nyingi sana, na hasa mavazi na silaha; ambayo baadaye kimsingi yalikuwa muhimu kwao katika vita vyao na Waamaleki, Wabasani, na Waamori, n.k., wakiwa njiani kuelekea nchi ya ahadi. Ikiwa hawakupata silaha zao kwa njia hii, hatujui jinsi walivyozipata, kwani hakuna sababu hata kidogo ya kuamini kwamba walichukua yoyote pamoja nao kutoka Misri. (Maoni ya Adam Clarke juu ya Kutoka 14:30)

Josephus anaona kwamba siku iliyofuata (usiku ule Wamisri walipozamishwa) mikono ya Wamisri ikitupwa kwenye ufuo ambapo Waebraia walipiga kambi, kupitia kwa nguvu ya bahari na upepo, Musa aliwakusanya na kuwapa Waebraia silaha; na hii itakuwa namna walivyopata silaha... (Maoni ya Gill)

Waisraeli walifanya uamuzi mbaya siku hiyo walipoamua kuchukua silaha kutoka kwenye miili ya Wamisri waliokufa. Walipaswa kufikiria, "sisi si askari, hatujui jinsi ya kutumia silaha.

BWANA ametuongoza hadi hapa na kutuokoa bila kuhitaji kupigana. Mungu ametuahidi Kanaani, na atatupa sisi, bila sisi kuua kwa mikono yetu wenyewe.”

Lakini kwa sababu ya kutomtumaini Mungu na maoni ya kwamba Yeye angewaacha wakati wowote wajitunze, Waisraeli walifikiri, “afadhali kuwa salama kuliko kusikitika.” Wacha tuchukue panga hizi kwa tahadhari. Kwa maana je, Mungu si “mtu wa vita?” Labda walifikiri Mungu aliruhusu panga zisukumwe ufukweni ili wazichukue, kwamba yalikuwa mapenzi yake wazichukue.

Tunachojua ni kwamba hawakuwa na imani mioyoni mwao hata baada ya Mungu kuwaokoa kwa njia isiyo ya kawaida, na ilichukua siku 3 tu bila maji kutoka kwenye Kivuko cha Bahari Nyekundu kabla ya kulalamika juu ya maji. Mungu aligeuza kimuujiza maji machungu kule Mara kuwa matamu (Kutoka 15:22-27), hali nyingine iliyokusudiwa kuwapa Waisraeli imani zaidi. Mara tu baada ya muujiza huo, walilalamika tena kwamba Mungu alitaka kuwaua, akisahau mambo yote ya hapo awali na kuruhusu imani yao kufifia.

Siku ya kumi na tano ya mwezi wa pili baada ya kutoka kwao katika nchi ya Misri, mkutano wote wa wana wa Israeli waliwanung'unikia Musa na Haruni huko jangwani;

Wana wa Israeli wakawaambia, Laiti tungalikufa kwa mkono wa Bwana katika nchi ya Misri, hapo tulipoketi karibu na zile sufuria za nyama, na kula mkate hata kushiba; kwa maana mmetutoa nje hata jangwa hili, ili kuua kusanyiko hili lote kwa njaa. (Kutoka 16:1-3)

Miezi miwili na nusu tu ilikuwa imepita tangu mapigo makubwa ya Misri, wakati uliojaa ishara na maajabu ya ajabu, na bado Waisraeli walifikiri kwamba Mungu hangewasaidia. Si ajabu walichukua panga ili kujilinda! Mungu aliwapa mana kutoka mbinguni ili wale, lakini bado hii haikutosha. Wanafikia mahali walitaka kumpiga mawe Musa kwa sababu hakukuwa na maji. Biblia haisemi kamwe kwamba waliomba maji. Hawakumwomba hata Musa awaombe. Wao hufikiri tu kwamba Mungu anataka kuwaua. Musa anapiga mwamba, ishara ya Kristo, na maji yanatolewa kwao.

Naye [Musa] akapaita mahali pale Masa (Majaribu) na Meriba (Magomvi/Mapambano), kwa sababu ya mabishano ya wana wa Israeli, na kwa sababu walimjaribu BWANA, wakisema, Je, BWANA yuko katikati yetu au la? (Kutoka 17:7)

Ni mara tu baada ya tukio hili lisilo na imani ambapo Israeli inapigana vita vyake vya kwanza na silaha zilizotengenezwa na wanadamu. Amaleki wanashambulia Israeli, na Israeli hawafikirii kumwachia Mungu kuwaokoa wala kushauriana na Mungu, bali wanakwenda kupigana kwa nguvu zao wenyewe. Lakini Israeli haijafunzwa vita. Mungu afanye nini? Je, atawaacha watu wake kwa sababu hawaelewi njia zake, namna walivyo watoto wapumbavu? Je, ndivyo Mungu alivyo?

Hapana, Mungu kwa mara nyingine tena anatumia hii kama fursa ya kujaribu kuwafundisha kumtegemea kwao, kujaribu kuwarudisha Kwake. Anaunganisha mafanikio yao katika vita na Musa akiinua mikono Yake na kushindwa kwao katika vita na kuangusha mikono ya Musa. Mungu angefanya kazi kupitia dhana yao ya uwongo juu Yake ili kujaribu kuwafundisha utiifu Kwake. Angetumia kitu ambacho wangeweza kuona kuhimiza imani yao katika mambo ambayo hawakuweza kuona.

Mungu anajua kwamba ni kwa njia ya utii tu watapata uzima na amani, na ni kwa uzoefu wa uzima na amani tu kupitia kufuata amri za Mungu ndipo wataweza kuamini, kumwamini, na kuwa na imani Kwake na kutaka kujua tabia Yake. Ikiwa Mungu angewaacha kabisa kwa sababu walichagua vita, hawangeelewa kamwe. Hili linakuja kwenye hatua muhimu sana ya makao ya Mungu kwa mwanadamu, iliyosemwa kwa uzuri kupitia Kielelezo cha Mwindaji.

Je, Baba hushughulikaje na watoto wasiomtumaini au kumwamini?

Kuna kielelezo kikubwa ambacho Fred Wright anatumia kueleza tatizo hili katika kitabu chake Tazama Mungu Wako. Ilinisaidia sana kuelewa jinsi ambavyo huenda Mungu alihisi. Huenda ikafaa kwa hali yoyote ambapo watoto wanashawishiwa na ulimwengu kinyume na matakwa ya wazazi wanaomcha Mungu. Hasa kwa utafiti wetu hapa, uwindaji unaweza kuonekana kama mlinganisho wa vita.

“Fikiria mji mdogo ulio katika eneo ambalo kuna wanyama-mwitu, kama vile dubu, kulungu, kondoo wa milimani, na paka wakubwa mbalimbali. Kama inavyotarajiwa, wanaume wengi katika mji huo ni wawindaji hodari ambao hawakosi nafasi ya kuchukua bunduki zao na kufuatilia wanyama wengine.

Lakini mtu mmoja alikuwa tofauti. Alikuwa na upendo wa Mungu moyoni mwake na kuwaua wakazi wazuri msituni na milimani ilikuwa kinyume na asili yake. Kwa hiyo, hakuonekana kamwe akiwa pamoja na wale waliotafuta matukio yao katika damu ya wengine.

Kwa upande wao, walitatizwa na mtu huyu asiye wa kawaida na hawakuwahi kupoteza nafasi ya kujaribu kumshawishi ajiunge nao. Wakati mmoja hata walimnunulia bunduki nzuri ya kuwinda kwa siku yake ya kuzaliwa. Kwa neema ya Kikristo alikataa kwa upole zawadi hiyo.

Hili kwa kawaida lilichukizwa, na kusababisha wanaume hao kuongeza shinikizo kwake. Lakini licha ya hili, mwaka baada ya mwaka hakukuwa na mabadiliko ndani yake. Kifaa pekee ambacho angetumia kuwinda kilikuwa kamera nzuri.

Mwanamume huyu alikuwa na mwana mzuri ambaye alihangaika sana kumlinda dhidi ya uvutano wa wawindaji. Alifanya kazi bila kuchoka kumtia ndani upendo uleule wa wanyamapori aliokuwa nao, na alifurahishwa kuona kwamba alikuwa na mafanikio mazuri katika mwelekeo huu. Hivyo baba alikuwa akifanya kazi ili mvulana huyo afanye mambo kwa njia yake tofauti na njia ya wawindaji.

Lakini baba hakumwondolea mvulana uhuru wa kuchagua. Mvulana huyo alipofikia ujana wa baadaye, aliwajibika mwenyewe na hakuwa tena chini ya udhibiti wa moja kwa moja na nidhamu ya baba yake. Kisha akapokea mwaliko wa kukaa majuma kadhaa mbali na nyumbani na, akiwa na hamu ya kuona nchi nyingine, akakubali ombi hilo.

Hii ilikuwa njama ya werevu ya wawindaji, ambao walichukua wana wao pamoja. Walitumaini kwamba wana wao wangukuwa na uvutano mkubwa juu yake mara tu anapokuwa mbali na baba yake. Wavulana walimhimiza kujaribu kuwinda mara moja tu ili kuona jinsi anavyopenda. Akihisi kwamba hakuna madhara yangefanywa na tathmini ya kibinafsi ya papo hapo ya biashara ya uwindaji, alikubali.

Mwitikio wake wa kwanza haukuwa mzuri lakini jambo fulani kuhusu changamoto, msisimko, na msisimko ulimvutia, na punde akawa mshiriki mwenye shauku. Alienda dukani, akachagua silaha iliyotengenezwa kwa uzuri, na kwa wakati ufaao akarudi nayo kwa baba yake aliyefadhaika.

Alikuwa ametumia chaguo lake, na sasa baba alikabiliwa na hali iliyohitaji majibu. Sasa angejihusisha vipi na zamu hii ya matukio? Ni wazi kwamba kijana huyo alikuwa ameanzisha maishani mwake njia iliyo kinyume na njia za baba yake na za Mungu.

Kwa baba wa mvulana, kama kwa Mungu, chaguo lilikuwa kati ya mbadala kadhaa.

1. Mkane mwana.

Chaguo la kwanza lilikuwa kumkana mwana, kumkataza kuingia nyumbani na kumtaka aende zake mwenyewe. Uhalali wa hili ungekuwa ni uhakika kwamba kanuni za baba na mwana hazingeweza kuwiana kamwe.

2. Mlazimishe kujisalimisha.

Njia nyingine ingetaka matumizi ya nguvu ili kulazimisha kijana huyo ajisalimisha kwenye matakwa na njia za baba yake. Hili halikuwa jibu kwa sababu mbili. Kwanza, vijana walikuwa wamefikia umri wa uhuru, hivyo isingewezekana kwa baba kufikia matokeo yaliyotarajiwa. Lakini pili, haikuwa

katika asili ya baba huyu, zaidi ya ilivyo katika tabia ya Mungu, kutumia nguvu. Kwao huduma pekee inayokubalika ni ile inayobubujika kutoka katika moyo ulioelimika wa upendo.

3. Kupuuza tatizo.

Njia mbadala ya tatu ilikuwa kupuuza kwa utulivu mabadiliko hayo, kujifanya kuwa bunduki haijawahi kuletwa ndani ya nyumba, na kufanya kana kwamba yote yalikuwa sawa wakati, kwa kweli, haikuwa hivyo. Tena, hii haikuwa njia ya kutokea, kwa maana dhambi haiwezi kupuuzwa. Upendo wala haki haitaruhusu. Uovu unadai umakini. Jibu kwa hilo daima litakuja iwe ni ufikivu wa kuokoa wa upendo au mwitikio wa kulipiza kisasi wa chuki haribifu.

Baada ya kufikiria na kukataa kila mojawapo ya uwezekano huu, ni nini kingesalia kwa mtu huyu mcha Mungu kufanya? Mungu angefanya nini katika hali hiyohiyo?

Kwanza, baba wa mvulana huyo alitambua kwamba mtoto wake alikuwa amejiweka mwenyewe, watu wengine, mifugo, na wanyama wa mwitu katika hali ya hatari kubwa. Akiwa mpiga bunduki asiye na uzoefu na asiye na mafunzo, alihitaji kujifunza:

- Umuhimu wa kuangalia zaidi ya lengo ili kuhakikisha kwamba hakuna majengo, watu, au wanyama wa shamba katika mstari wa moto;
- Jinsi ya kubeba silaha kwa usalama na jinsi ya kupanda kwa njia ya ua ili yeye, kama wengi ambavyo wamefanya, kujipiga risasi mwenyewe au marafiki zake;
- Uwezo mbaya wa shabaha ambayo inahatarisha maisha mbali kulia au kushoto ya lengo asili;
- Kukaribia mchezo wa kutosha ili kupunguza uwezekano wa kumjeruhi mnyama ambaye angejikokota na kuugua kifo cha maumivu makali.

Mambo haya na mengine angeweza kufundishwa ili kujiokoa yeye mwenyewe na wengine kutokana na athari mbaya zaidi za kile alichokuwa amechagua.

Ingawa baba hangeweza tena kumwokoza kijana huyo asichukue bunduki, angeweza, ikiwa angeruhusiwa, kutoa maagizo yanayohitajiwa ili kumwokoza

kutokana na matokeo hayo mabaya. Hata wanyama wa mweituni wangefaidika na huduma hii ya kuokoa, kwa maana, ingawa hawakuweza kuokolewa kutoka kwenye kifo, wangeweza kukombolewa kutoka kwenye uchungu na mateso.

Kwa vile mweitikio wa Mungu na wale wanaotembea naye daima utakuwa njia ya kufikia upendo unaookoa, kuna njia moja tu kati ya zile zilizopendekezwa hapo juu ambazo Bwana au baba huyu angefuata. Mungu kwa asili ni mwokozi. Ndivyo pia baba anayeonyeshwa kwenye mfano huu. Mungu anapozuiwa kuokoa watu katika eneo moja, bado atatumia uwezo wake wa kuokoa kwa njia zozote zitakazosalia.

Hivyo, baba wa mvulana huyo alipogundua kwamba malengo yake ya muda mrefu ya kuwaokoa vijana wasichukue silaha hayakufaulu, bado alitambua kwamba kulikuwa na mengi ambayo angeweza kufanya ili kumwokoza mvulana huyo kutokana na matokeo mabaya zaidi ya kile alichokuwa amechagua. Kwa hiyo, kwa huzuni lakini kwa heshima nyororo, baba alimvuta mwanawe kando na kuzungumza naye. Alionyesha kutamaushwa kwa sababu kijana huyo aliamua kwenda jinsi alivyokuwa, lakini akamhakikishia kwamba angeheshimu uamuzi wake kikamili.

Alipendekeza kwa upole kwamba kulikuwa na hatari zinazohusiana na matumizi ya silaha kama hiyo, ambayo angeweza kulindwa tu kwa kupokea na kutii idadi ya tahadhari maalum. Baba alidokeza kwamba alikuwa tayari kumuelekeza mwana kwa uangalifu mambo hayo ili aokoze na ajali.

This father seems to be instructing this young man to be a hunter. But in fact, he is advising the lad, who has elected to be a killer against his father's wishes, how to be safe and merciful in the use of a gun.

Mwana huyo, akiwa amefarijika kwa sababu mzazi wake hakuwa akimtolea shutuma kali, hakujizatiti tena kupinga shinikizo hilo. Badala yake alionyesha nia yake ya kujifunza. **Kwa kufanya hivyo alionyesha tabia ya ajabu ya tabia ya mwanadamu ambayo huwapa wanadamu kutokuwa tayari kumtii Mungu ambapo viwango vya juu vya imani vinahusika, lakini huwaruhusu kufuata ushauri Wake katika viwango vya chini zaidi.**

Israeli, kwa mfano, hawakuwa tayari kumwamini Mungu kikamilifu kwa kuacha upanga pekee, lakini walikubali na kufuata mashauri yake kuhusu viziwi vilivyokusudiwa kupunguza maovu yake. Vivyo hivyo, mwana ambaye alikuwa ameacha kanuni za baba yake kuhusu kukataliwa kabisa kwa bunduki, alikuwa tayari kuheshimu mashauri yake katika kuzitumia.

Kwa hiyo baba alianzisha kipindi cha mazoezi kwa kukazia kwamba hakuna jambo lolote analotaka kufanya au kusema lililoonyesha kwamba alikuwa amebadilika kwa njia yoyote ile.

Mungu, ambaye amewekwa katika cheo kile kile kwa azimio la watoto Wake kuchukua silaha za maangamizi, vivyo hivyo ameonya kwa uzito kwamba jitihada Yake ya kuwaokoa na matokeo mabaya zaidi ya yale waliyochagua haionyeshi badiliko lolote ndani Yake; ingawa matendo Yake yangeweza na yalifasiriwa vinginevyo.

"Mimi ni Bwana, sibatiliki." (Malaki 3:6)

"Yesu Kristo ni yeye yule, jana na leo na hata milele." (Waebrania 13:8)

"...ambaye kwake hakuna kubadilika, wala kivuli cha kugeuka-geuka." (Yakobo 1:17)

Licha ya ukweli kwamba wanadamu wanajua kwamba kabla ya dhambi kuingia Mungu hakuwahi kuangamiza, na licha ya matamko haya mazito kutoka kwa Mungu kwamba hakuna mabadiliko ambayo yamewahi kutokea ndani Yake, bado wanadamu wanatazama juhudi zake za milele za kuokoa na kuzitafsiri kuwa ni matendo ya mtu ambaye kuwa kama mwanadamu mwenyewe. [Zaburi 50:21]

Baba katika hadithi yetu hakulazimika kubadili njia zake ili kumfundisha mwana jinsi ya kuwa muuaji mwenye fadhili. Wala Mungu hakulazimika kubadili njia zake ili kuokoa Israeli kutoka kuwa watumiaji wakatili wa upanga. Hakuna hata mmoja wao aliyechukua uhai. Walikuwa wamedhamiria tu kuuhifadhi. Na hilo lilipokuwa halipatikani tena, walijaribu kuliokoa kutokana na mateso mengi iwezekanavyo.

Sasa tuseme kwamba mmoja wa wanakijiji, mtu ambaye alijaribu sana kumbadili baba, ametokea njiani wakati kikao hiki kikiendelea. Kwa mbali sana asiweze kusikia yote yaliyokuwa yakizungumzwa, alimuona baba akimwelekeza mwana matumizi ya bunduki.

Je, mtu huyu atafanya mawazo gani? Je, atatoa hitimisho gani?

Hakuwa na roho ya baba na kwa hivyo hakuweza kuielewa. Ipasavyo, hakukuwa na uwezekano wa kutathmini kwa usahihi kile baba alichokuwa akifanya. Badala yake angetafsiri kile alichokiona kuwa ni uthibitisho wa uhakika kwamba baba amebadilika.

Mtazamaji hangepoteza muda kurudi kwa wawindaji wenzake kutangaza uongofu wa baba. Angewaambia kwamba sasa yeye ni mmoja wao—mtu mwenye bunduki. Angetoa, kama uthibitisho kwa wasikilizaji wake wasioamini, kile alichokiona kwa baba akimwelekeza mvulana huyo kushika bunduki.

Ripoti yake ya matendo ya kimwili ya baba ilikuwa kweli kweli, kwa kuwa ndivyo hasa alivyomwona baba akifanya, lakini hitimisho lililotolewa kutokana na ushahidi huo lilikuwa kinyume na ukweli.

Kama vile baba huyo alivyohukumiwa vibaya, ndivyo Mungu alivyokuwa vivyo hivyo.”

Kutoka Kurasa za 328-333 za Behold Your God na F. T. Wright (1979)

Je, unaweza kuona ulinganifu kati ya kisa hiki cha baba kushughulika na mwanawe na Mungu kushughulika na watu wake kwa kuzingatia maamuzi waliyofanya? Mwanadamu ameanguka sana katika dhambi, na anashikilia mawazo ambayo si rahisi kubadilika. Ulimwengu tunaishi unaathiri kila kitu kuhusu jinsi tunavyofikiri; mawazo yetu ya haki, sheria, mafanikio, uovu, na uadilifu yote yamechafuliwa. Hii ni pamoja na jinsi tunavyomwona Mungu.

Yesu anafanua wazo linalofanana na hili wakati Mafarisayo walipomuuliza kwa nini Musa aliruhusu talaka wakati Yesu anasema talaka sio mpango wa Mungu. Akajibu hivi:

Wakamwambia Yesu, Mbona basi Musa aliamuru kumpa hati ya talaka, na kumwacha?

Yesu akawaambia, Musa kwa sababu ya ugumu wa mioyo yenu aliwapa ruhusa kuwaacha wake zenu; lakini tangu mwanzo haikuwa hivyo.

(Mathayo 19:7-8)

Mtazamo wa Kivita wa Ulimwengu Unakuwa Umefungiwa Ndani

Mungu ana wasiwasi sana (au kwa wivu, kama Biblia inavyosema mara nyingi) kwa ajili ya watu ambao amewatoa Misri. Anajua kwamba wakati wao katika Misri umeathiri sana kufikiri kwao, na kwamba mawazo yao mabaya yatawaingiza kwenye magumu na magumu mengi. Mungu ana mpango. Anajua Waisraeli wanamwogopa, lakini ni lazima awajie jinsi wanavyomwazia kuwa la sivyo hawatamwogopa na kumheshimu - si kwa sababu Mungu anataka kuwatisha watu, lakini kwa sababu ili sisi tusimuogope na kumheshimu kama muumba na mwenye kuushikilia ulimwengu maana yake tutaogopa na kuheshimu masanamu ya mawazo yetu kwa hasara yetu wenyewe. Inamhuzunisha Yeye kuona kutomjali kwetu Yeye na sheria yake, kwa sababu kutozingatia huko kutakuwa na matokeo ya kutuumiza katika siku zijazo.

Na watu wote wakazona zile ngurumo, na umeme, na sauti ya baragumu, na mlima ukifuka moshi; na watu walipoona, wakaondoka, wakasimama mbali.

Wakamwambia Musa, Sema nasi wewe, nasi tutasikia; lakini Mungu asiseme nasi, tusije tukafa.

Musa akawaambia watu, Msiogope; kwa maana Mungu amekuja ili kuwajaribu, na hofu yake iwe mbele ya nyuso zenu, msifanye dhambi.

Watu wakasimama kwa mbali, naye Musa akalikaribia lile giza nene alipokuwa Mungu. (Kutoka 20:18-21)

Hebu fikiria, neno la Mungu ambalo ni uzima kwetu wanaliona kuwa linaleta kifo! Hawatampenda Mungu, lakini je, angalau watamcha? Hapana hawataweza, kwa kuwa mara tu baada ya kutengeneza Ndama wa Dhahabu na Amri Kumi zinavunjwa na Musa mbele yao. Katika hatua hii watu wasioifahamu hadithi hii wangedhani kwamba Waisraeli watakataliwa. Lakini Mungu ana mpango wa kurejesha upendo wao kupitia Musa.

Kupitia maafa yote, Mungu anaweza kulainisha moyo wa Musa.

Anachota kutoka kwa Musa ombi kwa watu wake, na hii inaruhusu Musa kuona rehema ya Mungu kwa undani zaidi. Anamwonyesha Musa tabia yake (“mwenye rehema na fadhili, mvumilivu...” Kutoka 34:6) Musa anaona mpango wa wokovu na anakuja kuelewa wema wa Mungu katika kumtoa Mwanawe ili tupate msamaha wa dhambi na kuwa na sheria iliyoandikwa ndani ya mioyo yetu. Kisha Mungu anamtuma Musa ili kuwahubiria Waisraeli habari njema hii nzuri. Lakini jambo la kuvunja moyo hutokea.

Ikawa, Musa aliposhuka katika mlima wa Sinai, na zile mbaao mbili za ushuhuda mkononi mwa Musa, hapo aliposhuka mlimani, Musa hakuja ya kuwa ngozi ya uso wake iling'aa... wana wa Israeli wote wakamwona Musa, tazama, ngozi ya uso wake iling'aa; nao wakaogopa kumkaribia...Hata Musa alipomaliza kusema nao, akatia utaji usoni mwake. (Kutoka 34:29-30, 33)

Wakati Musa alipokuwa amefungwa mlimani pamoja na Mungu, mpango wa wokovu, wa tangu anguko la Adamu, ulifunuliwa kwake kwa njia ya nguvu zaidi. Kisha alijua kwamba malaika yule yule aliyekuwa akiongoza safari za wana wa Israeli angefunuliwa katika mwili. Mwana mpendwa wa Mungu, ambaye alikuwa mmoja na Baba, alipaswa kuwafanya watu wote kuwa wamoja na Mungu ambao wangemtumaini, na kumwamini. Musa aliona umuhimu wa kweli wa matoleo ya dhabihu. Kristo alifundisha mpango wa injili kwa Musa, na utukufu wa injili, kupitia kwa Kristo, ukaangazia uso wa Musa ili watu wasiweze kuutazama.

Musa mwenyewe hakuwa na fahamu kuhusu ule utukufu unaong'aa ukiangazia uso wake, na hakuja ni kwa nini wana wa Israeli walimkimbia alipowakaribia. Aliwaita kwake, lakini hawakuthubutu kuutazama uso ule uliotukuzwa. Musa alipojua kwamba watu hawakuweza kumtazama uso wake, kwa sababu ya utukufu wake, aliufunika kwa utaji. (ST Machi 14, 1878)

Waisraeli waliikataa nuru. Hawangeweza kustahimili tabia ya kweli ya Mungu, na walimwomba Musa aweke utaji juu ya uso Wake. Walikataa utukufu wa Mungu, ambao ni tabia yake. Hawangejua mpango wa wokovu kwa undani zaidi. Walikuwa wamejifungia katika uamuzi wao wa kutozungumza na Mungu

moja kwa moja au kumjua jinsi Alivyokuwa kweli - kiumbe cha tabia kama vile Mwanawe Yesu alionyesha katika maisha yake duniani. Wana wa Israeli wamekata shauri; wangeichukua Kanaani kulingana na matendo yao wenyewe. Wangefuata maandishi ya sheria, lakini si roho. Je, Mungu angewakatilia mbali sasa? Hapana, angetembea pamoja nao katika njia yao na kuendelea kuwaita watambue upotovu wa njia zao na kubadilika. Ndivyo inianza historia mbaya ya taifa la Israeli.

Mungu Anazungumza na Israeli kupitia Mtazamo wa Vita

Waisraeli walikuwa wamechagua vita, na sasa historia yao ingehusu. Wangehangaika kupitia kila aina ya kupanda na kushuka. Wakati ambapo wangemtii Mungu, wangeshinda vitani. Ushindi wao ungewafanya wajivunie na wangejamini. Kisha wangeendelea kutomtafuta Bwana na wangekuwa walegevu katika utii wao. Kisha wangepoteza vita vyao vilivyofuata. Kisha wangetubu na kumkaribia Mungu tena, wakirudia mara kwa mara mzunguko huu.

Historia yao inafafanuliwa na hii juu na chini na utambuzi wa mara kwa mara wa kile kilichokuwa kikitokea. Huu ukawa uhusiano wao na Mungu, uzoefu wao wa imani. Tunaona hali hii ya kutoweza kutoka katika mzunguko huu hata miongoni mwa kizazi kikubwa zaidi cha Waisraeli - wale walio chini ya YOSHUA. Waliuchukua mji wa Yeriko kwa imani, na mara baada ya hayo kutokea:

Ushindi mkuu ambao Mungu alikuwa amepata kwao uliwafanya Waisraeli wajiamini. Kwa sababu Bwana alikuwa amewaahidi nchi ya Kanaani, walijisikia salama, na kushindwa kutambua umuhimu wa kuweka kila juhudi katika uwezo wao, na kisha kwa unyenyekevu kutafuta msaada wa kimungu, ambao pekee ungeweza kuwapa ushindi. Hata YOSHUA aliweka mipango yake ya kutekwa kwa Ai, bila kutafuta kwa sala ya bidii ili kupata shauri kutoka kwa Mungu.

Kusanyiko la Israeli lilikuwa limeanza kuinua nguvu na ujuzi wao wenyewe, na kuwatazama kwa dharau wakazi wa nchi. Yeriko ilikuwa imepinduliwa ajabu, na ushindi rahisi ulitarajiwa huko Ai. Kwa hiyo watu elfu tatu walichukuliwa kuwa wa kutosha kufanya shambulio hilo. Waisraeli walikimbia vitani, bila kuwa na uhakika kwamba Mungu angekuwa pamoja nao. Hawakuwa tayari kwa upinzani uliodhamiriwa ambao walikutana nao, na, kwa kuogopa idadi na maandalizi kamili ya adui zao, waligeuka na kukimbia. Wakafuatwa vikali na Wakanaani, na watu thelathini na sita kati yao wakauawa.

Kushindwa kusikotarajiwa kulileta huzuni na kuvunjika moyo kwa kusanyiko lote la Israeli.

Yoshua aliona mafanikio yao mabaya kuwa wonyesho wa kutopendezwa na Mungu, na kwa aibu kubwa akaanguka kifudufudi mbele ya sanduku la agano. Wazee wa Israeli waliungana naye katika tendo hili la kujidhalilisha, na ukimya kwa mshangao na kufadhaika walibaki katika nafasi hii hadi jioni. Kisha Yoshua akalipeleka jambo hilo mbele za BWANA kwa maombi ya bidii.

“Ole, Ee Bwana MUNGU, mbona umewavusha watu hawa Yordani, ili kututia katika mikono ya Waamori, watuamamize? Laiti tungeliridhika, tukakaa ng'ambo ya Yordani! Ee Bwana, niseme nini Israeli wanapowapa visogo adui zao? Kwa maana Wakanaani na wenyeji wote wa nchi watasikia habari hiyo, na kutuzingira, na kulikatilia mbali jina letu duniani; nawe utalitenda nini jina lako kuu?”

Yoshua alionyesha bidii ya kweli kwa ajili ya heshima ya Mungu, hata hivyo maombi yake yalichanganyika na mashaka na kutoamini. Wazo la kwamba Mungu alikuwa amewavusha watu wake Yordani ili kuwatia mikononi mwa wapagani lilikuwa la dhambi, lisilostahili kuwa kiongozi wa Israeli. Hisia za Yoshua za kukata tamaa na kutokuwa na imani hazikuwa na udhuru kwa kuzingatia miujiza mikubwa ambayo Mungu alikuwa amefanya kwa ajili ya kuwakomboa watu wake, na ahadi ya kurudiwa-rudiwa kwamba angekuwa pamoja nao katika kuwafukuza wakaaji waovu wa nchi.

Lakini Mungu wetu mwenye rehema hakumwadhibu mtumishi wake kwa hasira kwa sababu ya kosa hili. Alikubali kwa neema fedheha na maombi ya Yoshua, na wakati huohuo akakemea kwa upole kutokuamini kwake, kisha akamfunulia sababu ya kushindwa kwao. (ST Aprili 21, 1881, fu. 2-7).

Ninashiriki hili kutomdharau Yoshua na Waisraeli, kwa maana hakika sisi ni sawa - Ellen White amesema tunarudia historia ya taifa hilo. Ninachotaka kutambua ni jinsi gani hakuna utambuzi wa dhambi iliyo ndani zaidi, hakuna kuomba msamaha katika maombi ya Yoshua. Badala yake kuna neno la mashtaka dhidi ya Mungu: “Mbona umewavusha watu hawa Yordani, ili kututia katika mikono ya Waamori, ili kutuamamiza? Haya ndiyo mawazo ambayo Wayahudi walifungiwa ndani yake.

Mungu hawaachi watu wake. Ametoa ahadi kwa Ibrahimu na uzao wake. Iliwezekana kila wakati kwa Israeli kutoka katika ufahamu wao mbaya wa Mungu. Vizazi kadhaa vilivyofuatana vya ibada ya kweli bila ibada ya sanamu, huku vikichunguza sheria kwa bidii na kutubu dhambi, vingeweza kuinua uzoefu wao wa imani hadi kiwango kikubwa zaidi. Lakini hii sivyo ilivyofanyika. Israeli ya kale haikuwa tayari kubadili mtazamo wake juu ya Mungu, badala yake waliwapiga mawe manabii waliokuwa wakitoa mafundisho ambayo yangetumika kama mawe ya kukanyaga hatimaye yakiongoza kwenye mtazamo wa juu zaidi, mtakatifu zaidi. Ndiyo maana Yohana Mbatizaji, ambaye Mwana wa Mungu alisema alikuwa mkuu wa manabii, alianguka katika mashaka na kufadhaika pale ambapo hakuona Mungu akitenda jinsi alivyofundishwa kwamba Mungu angetenda.

Kama wanafunzi wa Mwokozi, Yohana Mbatizaji hakuelewa asili ya ufalme wa Kristo. Alitazamia Yesu kutwaa kiti cha enzi cha Daudi; na kadiri muda ulivyopita, na Mwokozi hakudai mamlaka ya kifalme, Yohana alichanganyikiwa na kufadhaika. Alikuwa ametangaza kwa watu kwamba ili njia itayarishwe mbele za Bwana, unabii wa Isaya lazima utimie; milima na vilima vitashushwa, palipopotoka pawe sawa, na mahali palipopotoka pawe tambarare. Alikuwa ametazamia mahali pa juu pa kiburi cha binadamu na uwezo wake kuangushwa. Alikuwa ameelekeza kwa Masihi kama Yule ambaye pepeto lake lilikuwa mkononi Mwake, na ambaye angesafisha kabisa sakafu yake, ambaye angekusanya ngano kwenye ghala Lake, na kuyateketeza makapi kwa moto usiozimika. Kama nabii Eliya, ambaye katika roho na nguvu zake alikuja kwa Israeli, alitazamia Bwana ajidhihirishe Mwenyewe kama Mungu anayejibu kwa moto.

(DA 215.2)

Yohana Mbatizaji alikuwa amerithi mtazamo huu wa Mungu kutoka kwa mababu zake. Na ikiwa Waisraeli wakuu zaidi hawakuweza kuelewa asili ya ufalme wa Kristo, wale wanaoishi katika nyakati za giza zaidi za Israeli ya Kale wangewezaje? Hebu sasa tutazame Kitabu cha Waamuzi.

Kama Mnavyohukumu, Ndivyo Mtakavyohukumiwa

*Watu wakamtumikia Bwana siku zote za Yoshua, na siku zote za wazee walioishi baada ya Yoshua, ambao walikuwa wameona matendo makuu ya Bwana. Dhambi zao zilitubiwa na kusamehewa, lakini mbegu ya uovu ilikuwa imepandwa, na ikamea na kuzaa matunda. Maisha ya Yoshua ya uadilifu thabiti yalifungwa. Sauti yake haikusikika tena katika kukaripia na kuonya. Mmoja baada ya mwingine walinzi waaminifu waliokuwa wamevuka Yordani waliweka chini silaha zao. **Kizazi kipya kilikuja kwenye eneo lao. Watu walimwacha Mungu. Ibada yao ilichanganyika na kanuni potofu na kiburi cha kutaka makuu...***

Mwanadamu ana mwelekeo wa kumsahau Mungu, ingawa anadai kumtumikia. Watu wa Nazareti walifikiri kwamba wanampenda Kristo, lakini alipowaonyesha kwamba wao hawakuwa tena wapendwa wa mbinguni kuliko watu wa Mataifa, walimburuza kutoka kwenye sinagoga, na kujaribu kumtupa kutoka kwenye kilele cha kilima. Makutano waliolishwa na Kristo walifikiri wanampenda, mpaka alipowaambia kwamba walijali zaidi mkate uharibikao kuliko mkate wa uzima wa milele. Mtawala kijana tajiri alifikiri anampenda Mwokozi. Alikuwa amesikiliza maneno ya neema yaliyoanguka kutoka midomoni mwake, na alikuwa ameona kazi zake za ajabu. Lakini Mwokozi aliposema, “Uza ulicho nacho, uwape maskini, nawe utakuwa na hazina mbinguni; Aliupenda utajiri wake kuliko alivyompenda Kristo. Simoni Mfarisayo alifikiri kwamba anampenda Yesu, hadi alipopata kwamba Mwokozi hakumheshimu kama vile alivyomheshimu mwanamke maskini, mwenye huzuni na aliyetubu.

*Wengi huona mengi ya kustaajabia katika maisha ya Kristo. Lakini upendo wa kweli kwake hauwezi kamwe kukaa ndani ya moyo wa wanaojiona kuwa wenye haki. **Kutokuona ulemavu wetu wenyewe sio kuona uzuri wa tabia ya Kristo. Tunapokuwa macho kabisa na hali yetu ya dhambi, tutamthamini Kristo.** (RH Septemba 25, 1900)*

Nilinukuu sehemu hii ya kina kwa sababu nilitarajia kuonyesha tatizo kubwa ni nini, kwao kama kwetu sisi.

Tunapoingia katika Kitabu cha Waamuzi, makosa ya watangulizi wao yanapanuliwa. Kwa sababu tayari wako katika 'nchi ya ahadi,' wanajisikia salama. Wanasahau yale ambayo Mungu amewafanyia. Wanakataa kuelewa dhambi zao wenyewe, matokeo ya hali hiyo ya dhambi, na utendaji kazi wa ufalme wa Kristo. Kwa hivyo tunapata aina hii ya mzunguko unaorudiwa tena na tena:

Wana wa Israeli wakafanya yaliyo maovu machoni pa Bwana, wakamsahau Bwana, Mungu wao, wakatumikia Mabaali na Maashera. Kwa hiyo hasira ya Bwana ikawaka juu ya Israeli, naye akawatia mkononi mwa Kushan-rishathaimu, mfalme wa Mesopotamia; wana wa Israeli wakamtumikia Kushan-rishathaimu muda wa miaka minane. Na wana wa Israeli walipomlilia BWANA, BWANA akawainulia wana wa Israeli mwokozi, aliyewaokoa, yaani, Othnieli mwana wa Kenazi, ndugu mdogo wa Kalebu... (Waamuzi 3:7-10).

Wana wa Israeli wakafanya maovu tena machoni pa BWANA; naye BWANA akamtia nguvu Egloni, mfalme wa Moabu, juu ya Israeli...Basi wana wa Israeli wakamtumikia Egloni, mfalme wa Moabu, muda wa miaka kumi na minane. Lakini wana wa Israeli walipomlilia BWANA, BWANA akawainulia mwokozi, Ehudi, mwana wa Gera... (Waamuzi 3:12, 14-15).

Kisha wana wa Israeli walifanya maovu tena machoni pa Bwana, alipokufa Ehudi. BWANA akawauza na kuwatia mkononi mwa Yabini, mfalme wa Kanaani; wana wa Israeli wakamlilia BWANA... (Waamuzi 4:1-3).

Kwa sababu Waisraeli walimwona Mungu kama Mungu wa vita na adhabu, waliona sheria zake zote kuwa muhimu tu wakati wa shida - walipojiona kuwa wanaadhibiwa au wako chini ya mateso. Hawakuona kwamba Mungu angewatunza katika nyakati nzuri pia, na hawakuweza kuona jinsi sheria zake pia ambavyo zingewabariki katika mavuno yao na katika familia zao, katika afya zao na katika uhusiano wao na mataifa jirani. Waliona sheria kuwa mzigo badala ya baraka, jambo la kufanywa ili kupata kibali cha Mungu.

Nchi ilipokuwa na amani, ilikuwa ni kwa sababu walimwogopa mtu ambaye Mungu alikuwa amewakomboa kupitia kwake (mwamuzi) - hawakuona

kwamba mkombozi alikuwa tu njia ya Baba, chanzo cha mambo yote mazuri. Mungu alikuwa akijaribu kufanya kazi nao, lakini walikuwa wakiwekea mipaka kile ambacho angeweza kufanya kupitia kutokuamini kwao. Mungu asingewalazimisha kumwona kwa njia tofauti. Kutoweza kwao kumpenda Mungu kulimaanisha kwamba haiwezekani kwao kuwapenda adui zao.

Ijapokuwa uasi wao na uovu wao mwingi, Bwana hakuwaacha kabisa watu wake. Mara kwa mara aliinua wanaume waaminifu na mashujaa ili kuwakomboa kutoka kwenye ukandamizaji wa adui zao. Lakini mioyo ya watu ilikuwa imepotoshwa sana na mwenendo mbaya hivi kwamba haikuwa kazi rahisi kurejesha usafi wa imani au wa ibada. Mkombozi alipokufa, na watu kuachiliwa kutoka kwa mamlaka yake, wangerudia ibada yao ya sanamu...

Bwana alitafuta kuwaleta watu wake katika nafasi ambayo angeweza kudhihirisha uwezo wake kwa niaba yao; lakini mioyo yao ilikuwa imedhamiria kumwacha Mungu, na hawakukubali kufuata matakwa yake. Upofu ulioje! ni upumbavu gani usioelezeka! na vile vile usioeleweka ni mwendo wa wale ambao Mungu amewajalia karama za kiakili na kuzungukwa na baraka za muda, lakini ambao watapendelea faida ya kidunia, na hata kuendelea tamaa mbaya, badala ya upendeleo wa Mungu na upendo wake usio na kikomo. (ST Juni 9, 1881)

Mungu angewakomboa walipoomba, lakini ilikuwa tu kulingana na hukumu yao ya tabia yake. Ndiyo maana tunaona kwamba waamuzi wao walikuja kwa jinsi walivyofanya, wote wakiwa majenerali wa vita. Hili lingewafanya baadaye wafikiri kwamba Masihi angekuwa vilevile, bila kutambua kwamba Mungu amekuwa akifanya kazi tu katika mfumo wao na kwamba Mungu Mwenyewe hakuwa kama wao.

Kumtegemea huku mwanadamu kuwahukumu na kuwafanya wafanye yaliyo sawa kulionyesha kwamba hawakuwa na sheria mioyoni mwao. Waliendelea kutembea kwa kuona, kuliko kwa imani (kinyume cha 2 Kor 5:7). Mawazo haya ya kuwa na mwanadamu awaongoze badala ya Mungu, au mtu ambaye angechukua jukumu la kumtii Mungu ili kupunguza jukumu la watu wenyewe, hatimaye ingedhihirika katika matakwa yao ya kuwa na mfalme.

Israeli Yadaï Mfalme

Naye Bwana akamwambia Samweli, "Sikiliza sauti ya watu hawa katika yote watakayokuambia, maana hawakukukataa wewe, bali wamenikataa mimi nisiwe mfalme juu yao. Kwa kadiri ya matendo yote waliyofanya, tangu siku ile nilipowatoa Misri hata leo, kwa kuniacha mimi na kutumikia miungu mingine, ndivyo wanavyowatendea ninyi. Sasa basi, isikilize sauti yao; ıla utawaonya na kuwaonyesha njia za mfalme atakayetawala juu yao. (1 Samweli 8:7-9)

Kwa miaka 500 ya kwanza ya kuwako kwa Israeli, hawakuwa na Mfalme. Waligawanywa katika makabila tofauti na Mungu alikuwa mfalme wao. Lakini walichoshwa na mfumo huu ambao ulikuwa tofauti kuliko mataifa mengine yote, na wakadai mfalme wa mwamuzi wa mwisho wa Israeli, Samweli. Samweli anaumia, lakini Mungu anamhakikishia kwamba ni Mungu wanayemkataa, si Samweli. Ombi lao pia linamhuzunisha Mungu. Mungu anajua kwamba madai yao ya kutaka mfalme yatawaumiza kwa sababu anajua wakati ujao.

Mungu huwapa kile wanachotaka, lakini bila kuwaonya kwanza juu ya kile ambacho mfalme atafanya - atawachukua wana wao kama askari, kuchukua mavuno yao, kuwatoza ushuru, kuwalazimisha binti zao kumfanyia kazi, kuchukua wanyama wao, nk. mfalme atawaonea. Lakini ona ukweli muhimu kwamba ingawa wanapuuza onyo, Mungu hawaachi. Anawasaidia kuchagua mfalme, na anajaribu kumwongoza mfalme huyo. Anatunga sheria kwa hali kama hiyo. Lakini kumbuka, haimaanishi kwamba Mungu alitaka mfalme.

Hii inaitwa mapenzi Yake ya kuruhusu, marekebisho Yake kwa ajili ya hali ambayo Hakutaka mwanzoni, kama baba ambaye alimfundisha Mwanawe jinsi ya kuwinda ili kuhakikisha usalama wake na wa wengine. Hii ni tofauti na mapenzi kamili ya Mungu, ambayo ndiyo angependelea kuwa nayo. Mfano mmoja wa mapenzi kamili ya Mungu ilikuwa sisi kumkubali Kristo, si kumwua; lakini mara tulipomuua alikuwa na mpango wa kuutumia kwa manufaa yetu. Hatimaye mapenzi Yake kamili yalikuwa kwa mwanadamu kamwe asile tunda lililokatazwa, na kila kitu tangu hapo kimekuwa mapenzi Yake ya kuruhusu.

Haya hapa ni maelezo ya Ray Foucher kutoka kwenye tovuti yake bora, www.characterofgod.org.

Kwa kuwa hapakuwa na utawala wa kifalme na uzao wa urithi kutoka humo, ni nani angekuwa mfalme? Mungu alijua aina ya mfalme waliyetamani, Alifanya uamuzi na akachagua mtu ambaye angewapendeza. Siku mfalme alipowasilishwa, walikumbushwa tena kwamba halikuwa wazo zuri:

“Nanyi leo mmemkataa Mungu wenu, aliyewaokoa na taabu zenu zote na dhiki zenu; nanyi mmemwambia, La, lakini tuwekee mfalme juu yetu. Basi sasa jihudhurisheni mbele za BWANA kwa kabila zenu na kwa elfu zenu. (1 Samweli 10:19)

“Wakapiga mbio, wakamleta huko; naye aliposimama kati ya watu, alikuwa mrefu kuliko watu wote tangu mabegani yake na kwenda juu. Samweli akawaambia watu wote, Je! Mnamwona yeye ambaye Bwana amemchagua, ya kuwa hapana mmoja kama yeye katika watu wote? Na watu wote wakapiga kelele, wakasema, Mfalme na aishi. (1 Samweli 10:23-24)

Hapa tunaona kwamba inasema BWANA alimchagua Sauli na kwamba alikuwa mrefu kuliko wengine wote. Lakini huyu alikuwa amechaguliwa na Mungu kulingana na matamano ya mioyo yao; mtu kuwa mrefu ni tabia inayoonekana ya kustahili ambayo ina maana kila kitu kwa wanadamu na kidogo kwa Mungu. Baada ya ushindi wa kwanza wa kijeshi wa Sauli kama mfalme, Samweli alimwasilisha tena na kuthibitisha kwamba Sauli alikuwa chaguo lao:

“Sasa angalieni mfalme mliyemchagua na mliyemtaka! na tazama, Bwana ameweka mfalme juu yenu. (1 Samweli 12:13)

Sauli alikuwa chaguo lao, si la Mungu - huu ulikuwa ufadhili wa pili kwa upande wa Mungu. Mungu alimchagua Sauli, lakini Sauli alikuwa mtu ambaye alilingana na vigezo vya kile wao - watu - walichotaka. Ikiwa Mungu angejisikia huru kumchagua mtu kuwa mfalme wakati huo angekuwa mtu kama Daudi, lakini Daudi hangekubaliwa kwani hakuendana na mfano wa kile ambacho Waisraeli walihisi kilitakiwa kutoka kwa mfalme.

Tena, Mwisraeli kudai mfalme ilikuwa kama dhambi:

Na watu wote wakamwambia Samweli, Utuombe sisi watumishi wako kwa BWANA, Mungu wako, tusife; kwa maana tumeongeza uovu juu ya dhambi zetu zote, kujitakia mfalme.

Samweli akawaambia watu, Msiogope; mmefanya uovu huu wote; lakini msigeuke na kuacha kumfuata BWANA, bali mtumikieni BWANA kwa mioyo yenu yote. (1 Samweli 12:19-20)

Ingawa walikuwa wamefanya maovu, hawakuwa wamegeuka kabisa kutoka kwenye kumfuata Mungu, na Aliendelea kufanya kazi nao licha ya uchaguzi wao - jinsi gani Mungu ni mwenye neema! Hata wakati ambapo Sauli hakufanya kazi, Mungu aliendelea kuruhusu ufalme lakini Yeye binafsi alimchagua mfalme wa pili. Kushindwa kwa mfalme wa kwanza kungewanyenyekeza Waisraeli vya kutosha ili wamkubali mfalme aliye karibu na moyo wa Mungu mwenyewe:

“Lakini sasa ufalme wako [Sauli] hautadumu; BWANA amejitafutia mtu [Daudi] aupendezaye moyo wake mwenyewe, naye BWANA amemwagiza awe akida juu ya watu wake, kwa sababu wewe hukulishika neno ambalo BWANA alikuamuru wewe.” (1 Samweli 13:14)

Mungu, ingawa hakuidhinisha, alifanya kazi nao ndani ya maamuzi waliyofanya. Tunajua kwamba Mungu hakukubali Israeli kuwa na utawala wa kifalme, lakini aliendelea kuwakubali. Lakini iliwapeleka wapi? Kuanza na Mungu alikuwa mfalme wao:

“Nanyi mlipomwona Nahashi, mfalme wa wana wa Amoni, anakuja juu yenu, mliniambia, La; lakini mfalme atatumuliki; wakati BWANA, Mungu wenu, alipokuwa mfalme wenu.” (1 Samweli 12:12)

Hatimaye Waisraeli wangemkataa kabisa Kristo mfalme wao:

“... Mwondoe, mwondoe, msulubishe. ... Hatuna mfalme ila Kaisari.” (Yohana 19:15)

<https://characterofgod.org/gods-accommodation-for-man/>

Kanuni hii ya kufanya kazi na mwanadamu mahali alipo na kupitia chaguzi anazofanya, ingawa si mpango bora wa Mungu, pia huitwa ufadhili wa Mungu.

Tunaona kupitia haya yote jinsi Mungu anavyofanya kazi. Watu hawangemkubali Daudi kama angechaguliwa tangu mwanzo; hata hawakumkubali Sauli. Ikiwa Mungu angewaruhusu kuchagua mfalme wenyewe, kungekuwa na vita kubwa ya wenyewe kwa wenyewe. Kwa hiyo Mungu alifanya alivyoweza kulingana na imani yao ilivyowaruhusu. Hakumkusudia Sauli kushindwa; Alimpa Sauli Roho Wake ili kumtayarisha kikamilifu kufanya kazi ya kuwa mfalme. Lakini Sauli aliposhindwa, Mungu aliitumia kujaribu kuwaonyesha watu jinsi ilivyoakisi kushindwa kwao wenyewe. Aliruhusu dhambi kuongezeka, hivyo neema ingeongezeka zaidi (Rum 5:20), kama wangeweza kuitambua. Mungu anatumai masomo haya yote yangesomwa na wale wanaoishi baada ya hayo, si kutufanya tujivune na kujiona bora, bali kujitambua kupitia wao na hivyo kujifunza kutokana na makosa yao.

Ingawa Waisraeli, kama taifa, walimwacha Mungu, bado kulikuwako na mabaki ambao walipinga kwa uthabiti uvutano mbaya uliowazunguka, na kudumisha uaminifu wao kwa Yehova. Hawa walikuwa wakizidi kukua katika ujasiri na uchaji Mungu wa kweli. Walishikamana na Bwana kwa uthabiti zaidi walipoona ukengefu wa ndugu zao. Imani yao ilizidi kuwa na nguvu, pamoja na kila mzozo. (ST Juni 9, 1881, kifungu cha 4)

Kwa maana hukumu ile mhukumuyo, ndiyo mtakayohukumiwa; na kipimo kile mpimacho, ndicho mtakachopimiwa. (Mathayo 7:2)

Je, tudumu katika Dhambi, ili Neema ipate kuwa nyingi?

Nataka niishie hapa ili kuhakikisha sieleweki vibaya. Hatupaswi kamwe kufikiria kumtumikia Mungu kwa kuvunja sheria. Ni jaribu kuamini kwamba mapenzi na neema ya Mungu vinaweza kushinda mambo yote, na kwa hiyo tunaweza kufanya dhambi na kutubu baadaye, kama Daudi, Sulemani, na Samsoni. Wazo hili linashughulikiwa na Paulo:

*Tuseme nini basi? Tudumu katika dhambi ili neema izidi kuwa nyingi?
Mungu apishe mbali. Sisi tulioifia dhambi tutaishije tena katika dhambi?
(Warumi 6:1-2)*

Tunajidanganya tunapotumia makosa ya watu wa Mungu kujihesabia haki, na tunasahau mateso makubwa waliyopitia kutokana na dhambi hizo. “Msidanganyike; Mungu hadhihakiwi; kwa kuwa cho chote apandacho mtu, ndicho atakachovuna.” (Gal 6:7) Hili ni mojawapo ya mambo muhimu zaidi tunayopaswa kujifunza katika Biblia.

Dhambi ni udanganyifu, na tunaichezea kwa kuhatarisha nafsi zetu. Sio kila mtu anayeweza kushikilia toba. Tunaona hili katika tofauti kati ya Petro na Yuda, na hatupaswi tu kudhani kwamba kama sisi kumsaliti Kristo kwamba tunaweza bado kusamehewa na kuwa na uzoefu wa Petro, badala ya Yuda.

Wengine hufundisha kwamba tunaweza kufanya mambo ambayo si halali maadamu lengo ni zuri. Katika maneno ya kisasa hii inaitwa ‘miisho huhalalisha njia.’ Wazo hilo lilienezwa na “Mababa wa Kanisa” wa Karne ya 4, nalo lilikuwa mojawapo ya visababishi vikuu vya kuzamisha Ukristo katika ufisadi na upotovu.

“Ni shida ya mtu kujua ni katika masharti gani ya kukataliwa kuzungumzia leseni hiyo, ambayo baba wengi sana mashuhuri wa karne hii [karne ya 4] walijiruhusu, walipotoa maoni yao kwa maneno ya fumbo kwa ajili ya manufaa; au walipovuka mipaka ya ukweli katika joto la hoja; au walipojiingiza katika kauli zilizotiwa chumvi, porojo za balagha, na kishindo hustawi, kulingana na desturi na ladha ya nyakati.

Zoezi hili lisilofaa limeitwa kwa kufaa 'Falsitas Dispensativa,' usimamizi wa ulaghai, au, leseni ya kuficha ukweli, au kutumia uwongo kadri hali zinavyoweza kuhitaji; na imethibitishwa na kufuatwa na watu wanaopendezwa na mambo ya kale ya kizalendo kwa namna ambayo inaonyesha wazi sana kwamba kuna mwelekeo katika akili ya mwanadamu, chini ya msisimko wa kishupavu, wa 'kuamini uwongo.'

Ilikuwa ni 'Falsitas Dispensativa,' ambayo ilimwezesha Jerome na watu wa wakati mmoja kujenga jengo hilo lililoitwa kanisa la karne ya nne, hivyo tofauti na 'Hekalu takatifu la Bwana lililowekwa pamoja kwa kufaa juu ya msingi wa mitume na manabii.'"

(Vigilantius na Nyakati zake, W.S. Gilly, 1844)

Wazo hili pia lilirithiwa kwa njia mbaya na kuwekwa katika vitendo na Wajesuiti, agizo lililokuwa mstari wa mbele katika Kupinga Matengenezo. Waliita "kuhifadhi akili," au "uongo wa lazima." Pia iliitwa equivocation. Lazima tuwe makini kuhusu hili. Mazoezi ya mara kwa mara ya kuwekeza katika mambo na mawazo kwa sababu yanafaa badala ya kuwa ya kweli yanaweza kuwa asili ya pili, na kama ni hivyo dhambi haionekani tena kama dhambi kwetu - hali mbaya kuwa ndani yake.

Ni lazima tuwe waangalifu tusije tukajifunza mambo mabaya kutoka katika Biblia. Kwa kueleza kanuni ya ufadhili, natumai msomaji anaona huruma ya Mungu hata katika hali ya dhambi ya mwanadamu, si kwamba dhambi ya mwanadamu inakubalika kwa Mungu. Hebu tukumbuke kile kinachosemwa kuhusu watu wa mwisho wa Mungu:

Na katika vinywa vyao haikuonekana hila, kwa maana hawana hatia mbele ya kiti cha enzi cha Mungu. (Ufu 14:5)

Ndoa ya Samsoni isiyomcha Mungu na Hali ya Maadili ya Israeli

Katika maisha ya Samsoni tunaona wazi kanuni ya ufadhili wa Mungu. Aliitwa na Mungu, na yalikuwa mapenzi ya Mungu kwamba Yeye awe mtakatifu na “kuanza kuwakomboa Israeli kutoka katika mikono ya Wafilisti.” (Waamuzi 13:5) Bila shaka, Mungu hakutaka aoe mwanamke Mfilisti. Kwa hiyo Samsoni alipomwoa Mfilisti, je, Mungu alimtupa Samsoni na kuiondoa ahadi? La, Mungu angetumia makosa ya Samsoni, akiendelea kumfundisha na kujaribu kumrudisha nyuma. Lakini sasa tunaingia katika mapenzi ya Mungu yanayoruhusu badala ya mapenzi yake makamilifu. Hatupaswi kufikiri kwamba tunapaswa pia kuoja wasioamini kwa sababu Mungu alifanya kazi kupitia Samsoni kwa njia hiyo. Mungu angefanya kazi kupitia kwa Samsoni kwa njia bora, na mateso kidogo kwake na kwa wengine, ikiwa angeoa mwamini. Mapenzi kamili ya Mungu siku zote ni bora kuliko mapenzi Yake yanayoruhusu.

Kama Samsoni angetii amri ya Mungu kwa uaminifu kama wazazi wake walivyofanya, hatima yake ingekuwa bora na yenye furaha zaidi...

Kwa hiyo, wakati ule juu ya wengine wote ambapo alipaswa kudumisha kujiweka wakfu kabisa kwa mapenzi ya Mungu, kama vile alivyokuwa akiingia kwenye hatua ya utu uzima, kipindi ambacho lazima atekeleze utume wake wa kimungu, —katika hatua hii muhimu katika historia ya maisha yake, Samsoni alikubali kushindwa na mjaribu, na kwa ndoa isiyo ya hekima alijiweka katika mapatano na maadui wa Mungu. Hatua hii muhimu haikuzingatiwa kwa uangalifu. Samsoni hakujiuliza ikiwa angeweza kumtukua Mungu vyema zaidi alipounganishwa na kitu alichopenda, au kama alikuwa akijiweka mahali ambapo hangeweza kutimiza kusudi ambalo maisha yake yangetimizwa. Kwa wote wanaotafuta kwanza kumheshimu, Mungu ameahidi hekima; lakini hakuna ahadi kwa wale wanaotamani kujifurahisha nafsi zao tu.

(ST Oktoba 6, 1881)

Pia lazima tukumbuke muktadha waliyokuwamo, yale ya kukataa kuona tabia kamili ya Mungu na kuchagua badala yake kumwona Mungu kama mungu mkali na mwenye kudai sana wa vita. Kwao, kukombolewa kulimaanisha

ushindi katika vita. Hii ilikuwa kweli pia kwa watu wa mataifa mengine, ambao waliabudu miungu kulingana na uwezo wao na uwezo wao wa kuwasaidia katika vita, si kwa ajili ya wema wa tabia zao.

Tunaona katika kitabu chote cha Waamuzi na sehemu kubwa ya Agano la Kale kwamba haitokei kwa Waisraeli kushiriki wema wa Yehova, au mpango wa wokovu. Katika nyakati ambazo wao huonja neema ya Mungu, wanafikiri hivyo kwa sababu ya haki yao ya mzaliwa wa kwanza kama wana wa Ibrahimu. Samsoni hafikirii kuwageuza Wafilisti kwa Mungu mmoja wa kweli. Haya ndiyo mawazo waliyokuwa nayo. Lakini Mungu anaelewa ugumu wetu wa kupanda juu ya mazingira, utamaduni, na historia tuliyomo, na bila kujali kushindwa kwake, Samsoni ameorodheshwa kama shujaa wa imani katika Waebrania 11.

Ona mateso yaliyosababishwa na uamuzi wa Samsoni, na hali ya kusikitisha ya watu wa Israeli wakati huo. Angalau Samsoni alikuwa na ujasiri wa kusimama mbele ya Wafilisti, tofauti na wengi wa watu wa nchi yake.

Mke, ili kumpata ambaye Samsoni alikuwa amevunja amri ya Mungu, alithibitika kuwa msaliti kwa mumewe kabla ya kufungwa kwa karamu ya ndoa, na hatimaye aliuawa na tabaka lile lile ambalo vitisho vyao vilimfanya awe mchafu. Samsoni alikuwa tayari ametoa ushahidi wa nguvu zake za ajabu, kwa kuua, kwa mkono mmoja, mwana-simba, na kwa kuua thelathini kati ya watu wa Askeloni. Sasa, akiwa amekasirishwa na mauaji ya kikatili ya mke wake, aliwashambulia Wafilisti, “na kuwapiga uuaji mkuu.” Kisha, akitamani kurudi salama kutoka kwa Wafilisti, na akiogopa kuwaamini watu wa nchi yake mwenyewe, aliondoka hadi kwenye mwamba wenye nguvu uitwao Elamu, katika kabila la Yuda.

*Mpaka mahali hapa alifuatwa na kundi kubwa la Wafilisti, ambao uwepo wao uliwasisimua sana wakaaji wa Yuda. **Walipojua kwamba lengo pekee la uvamizi huo lilikuwa kumchukua Samsoni, walikubali kimsingi kumkabidhi kwa adui zake. Kwa kufanya hivyo walitumaini kupata kibali cha Wafilisti, na hivyo kupunguza ukandamizaji wao wenyewe.** Basi watu elfu tatu wa Yuda wakapanda kwenda kumkamata yule shujaa. Lakini hata katika hali ngumu kama hizo walithubutu kufanya jaribio hilo kwa sababu tu walihisi kuwa wamehakikishiwa kwamba hatawadhuru watu wake. Samsoni alikubali*

kufungwa na kukabidhiwa kwa Wafilisti, lakini kwanza akawatoza watu wa Yuda ahadi ya kutomwangukia wao wenyewe, na hivyo kumshurutisha kuwaangamiza. Akawaruhusu kumfunga kwa kamba mbili mpya, na kumshusha kwa Wafilisti...

Kama Waisraeli wangukuwa tayari kuungana na Samsoni, na kufuatilia ushindi uliopatikana, wangeweza kwa wakati huu kujiweka huru kutoka kwenye nguvu za Wafilisti. Lakini walikuwa wamedhoofika na kukata tamaa. Walikuwa wamepuuza kimsingi kazi ambayo Mungu alikuwa amewaamuru kuifanya kwa bidii, ukamilifu, na ushujaa; si tu kushindwa kuwanyang'anya mataifa, bali kuungana nao katika matendo yao ya kudhalilisha, kuvumilia ukatili wao, na, mradi haukuelekezwa dhidi yao wenyewe, hata kukabili udhalimu wao. Hatimaye mamlaka dhalimu ilipopata ushindi, Israeli walitii udhalilishaji ambao wangeweza kuuepuka, kama wangemtii Mungu tu. Hata wakati Bwana alipowainulia mwokozi, mara kwa mara wangemwacha yule aliyechaguliwa ili kupanga mambo, na kuungana na watesi wao wenye uchungu zaidi. (Oktoba 6, 1881)

Tunaona matokeo mabaya ya ndoa isiyo ya Mungu ya Samsoni - kifo cha watu wengi na mateso mengi. Pia tunaona jinsi Waisraeli walivyokuwa wameanguka. Walikuwa wamejitolea kuwa watumishi wa Wafilisti, na walitaka tu “kupunguza udhalimu wao wenyewe.” Walikuwa wamepoteza kabisa imani katika Mungu kuwakomboa, na hata wakiwa na shujaa huyu hodari katikati yao hawakufikiria kumsaidia au kupigana naye. Hata Mungu alipowapa mwokozi kulingana na matakwa yao, bado walimkataa! Ikiwa Mungu angetoa mkombozi ambaye anafanana zaidi na Kristo, wangemkataa hata zaidi. Mungu hujishusha chini kwa kiwango chetu ili kutuinuea, akitumaini kutoa hata imani ndogo kwa upande wetu ambayo inaweza kujengwa juu yake - lakini hata hii haikubaliki mara chache.

Samson Awaua Eلفu kwa Mfupa wa Taya

Alipofika Lehi, Wafilisti wakapiga kelele juu yake, na roho ya BWANA ikamjilia kwa nguvu, na zile kamba zilizokuwa juu ya mikono yake zikawa kama kitani iliyoteketezwa kwa moto, na vifungo vyake vikalegea mikononi mwake. Akaona taya mpya ya punda, akanyosha mkono wake, akautwaa, akawaua watu elfu kwa huo. (Waamuzi 15:14-15)

Swali linaulizwa, inakuwaje kulingana na tabia ya Mungu Roho wa BWANA aje juu ya Samsoni kisha akawaua watu elfu moja? Maneno “alimjia kwa nguvu” yanatoa taswira ya Roho wa Kristo akiingia ndani ya Samsoni na kufanya kazi... lakini je, tunaweza kuwazia “mtakatifu, asiye na madhara, asiye na unajisi” (Waebrania 7:26) Mwana wa Mungu akifanya jambo kama hilo? Mungu apishe mbali.

Kwa hiyo ina maana gani Roho wa BWANA anapokuja juu ya mtu fulani? Hebu tuangalie Kiebrania na kufuata sheria za William Miller. Neno hilo ni H6743 na karibu kila mara hutafsiriwa “kufanikiwa.” Hivi ndivyo Tafsiri ya Halisi ya Vijana inavyokuwa:

Na roho ya Yehova ikamfanikisha... vile vifungo vyake vikakatika mikononi mwake, akapata mfupa mpya wa taya ya punda, akanyosha mkono wake, akautwaa, akawapiga watu elfu moja. (Waamuzi 15:14-15)

Ufahamu bora wa Roho kumfanikisha Samsoni ni Mungu alimruhusu kushinda, au kumlinda katika vita, badala ya Yesu kuwa ndani yake wakati kazi zinafanywa. Je, inaweza kusemwa juu ya Koreshi, Mmataifa ambaye Mungu anamwita “mpakwa mafuta Wake,” kwamba “Roho wa Bwana humfanikisha” aliposhinda vita dhidi ya hatari za ajabu (kuchukua Babeli), vita ambayo kibinadamu alipaswa kushindwa?

Mfano mwingine wa matumizi haya ya "kufanikiwa" uko hapa:

Bwana asema hivi, Tazama, nitautia mji huu katika mkono wa mfalme wa Babeli, naye atauteka...Naye atampeleka Sedekia mpaka Babeli, naye atakuwa huko hata nitakapomjia, asema Bwana: mjaopigana na Wakaldayo, hamtafanikiwa. (Yeremia 32:3, 5)

Mungu alitaka Israeli washinde mataifa kwa uadilifu wa serikali yao, unyoofu wa sheria zake, na uadilifu wa kiadili wa raia wake. Lakini Israeli walifuata mataifa mengine katika vita, na kuwa na mfalme, katika ibada ya sanamu. Ingawa si mpango wa asili wa Mungu, bado hakuna mfalme, jeshi, au serikali inayoweza kufanikiwa bila Roho wa Mungu. "Roho wa BWANA" akija juu ya Samsoni inaweza kueleweka kwa maana hii - Mungu alimpa Samsoni ujasiri, uwezo, na nguvu ya kufanikiwa, ingawa sio tabia ya Kristo.

Hata bado, hebu tuangalie mstari, Waamuzi 15:14-15 kwa makini zaidi. Roho ya BWANA ikaja juu yake "na zile kamba zilizokuwa juu ya mikono yake zikawa kama kitani iliyoteketezwa kwa moto, na vifungo vyake vikalegea mikononi mwake." Hayo yalikuwa matokeo ya haraka ya Roho wa BWANA, sio mauaji. Mungu alimsaidia kutoroka, lakini ilikuwa juu ya Samsoni kuamua nini angefanya baadaye.

Samsoni akasema, Kwa taya ya punda chungu juu ya chungu, kwa taya ya punda nimeua watu elfu.

Ikawa, alipokwisha kunena, akautupa ule mfupa wa taya mkononi mwake, akapaita mahali pale Ramath-lehi.

Akaona kiu nyingi, akamwita BWANA, akasema, Wewe umetupa wokovu huu mkuu mkononi mwa mtumishi wako; na sasa nitakufa kwa kiu, na kuanguka katika mikono ya watu wasiotahiriwa?

Lakini Mungu akapasua mahali katika taya, maji yakatoka; naye alikuwa amekunywa, roho yake ikamrudia, akafufuka... (Waamuzi 15:16-19).

Samsoni alijipatia utukufu kuliko Mungu. Mtu mwenye roho ya Kristo hajisifu ndani yake mwenyewe, lakini daima hutoa sifa kwa Baba na Mwana - hivyo wakati Samsoni aliposema maneno hayo baada ya mauaji, inaonyesha kwamba Mungu hakuwa pamoja naye katika mauaji. Yesu alisema:

Mimi siwezi kufanya neno kwa nafsi yangu; kama nisikiavyo ndivyo nihukumavyo; na hukumu yangu ni ya haki; kwa sababu siyatafuti mapenzi yangu mimi, bali mapenzi yake aliyenipeleka. (Yohana 5:30)

Lakini yeye atakapokuja, huyo Roho wa kweli, atawaongoza awatie kwenye kweli yote; lakini yote atakayoyasikia atayanena, na mambo yajayo atawapasha habari yake. Yeye atanitukuza mimi, kwa kuwa atatwaa katika yangu na kuwapasha habari. (Yohana 16:13-14)

Samsoni akijisifu ndani yake kungekuwa na uvutano mbaya kwa Wayahudi, ambao wangeongozwa kuabudu mwanadamu badala ya Mungu, na Wafilisti, ambao hawangeona kwamba Yehova alikuwa amewapa ushindi. Watu wa nyakati hizo mara nyingi walikuwa wakigeuza watu kuwa miungu, na matendo ya Samsoni yangeongoza kwenye ibada ya kishujaa zaidi ya sanamu miongoni mwa Waisraeli na Mataifa. Kumbuka, Mungu anafanya kazi katika dhana waliyomo.

*Maelfu ya Waisraeli walishuhudia kushindwa kwa Samsoni kwa Wafilisti, lakini hakuna sauti iliyopazwa kwa ushindi, mpaka shujaa, aliyefurahishwa na mafanikio hayo ya ajabu, aliposherehekea ushindi wake mwenyewe. Lakini alijisifu, badala ya kumpa Mungu utukufu. Punde tu alipokoma ndipo alipokumbushwa udhaifu wake kwa kiu kali na chungu sana. Alikuwa amechoka kwa sababu ya kazi yake ya ajabu, na hakuna njia ya kutimiza mahitaji yake ilikuwa karibu. **Alianza kuhisi utegemezi wake kamili juu ya Mungu, na kusadikishwa kwamba hakuwa ameshinda kwa uwezo wake mwenyewe, bali kwa nguvu za Mwenye Nguvu Zote.** (ST Oktoba 6, 1881, kifungu cha 13)*

Mungu alimpa Samsoni nguvu, ambazo Samsoni alipokea wakati akikataa tabia ya Mungu. Hii ni sehemu ya jinsi Mungu anavyotambua hiari yetu. Ni sawa na Shetani, ambaye ana nguvu nyingi, ambazo zote hutoka kwa Mungu, huku akiikataa tabia ya Mungu. Lakini uwezo huu unatolewa kwa matazamio, kwa matumaini kwamba hatimaye tabia ya Mungu itakubaliwa na kwa hiyo mtu anaweza kuingia katika uzima wa milele.

Matendo yetu yote yanafanywa kwa uwezo wa Mungu, hata yale yanayofanywa na watu waovu. Mpiga kinanda mzuri, mcheza kandanda bora, mwanariadha wa mbio za marathon - wote wanatokana na nguvu na ukuaji wao kwa uwezo wa Mungu. Suala ni iwapo tunatambua kwamba nguvu zinatoka kwa Mungu, tutubu kwa kuzitumia kwa dhambi (ubinafsi), na kumrudia na kuishi kulingana na mapenzi yake (katika tabia yake); au

tunakubali uzima/nguvu kutoka kwa Mungu katika Roho wa Shetani, tukimtesa Kristo nguvu za Mungu (1 Wakorintho 1:24) kwa kuzitumia kwa uovu na dhambi, na hatimaye kusababisha kifo chetu cha milele.

Samsoni alitumia nguvu za Mungu kwa makusudi ya dhambi, lakini Mungu hakumkatilia mbali. Badala yake Mungu alimfanya atambue udhaifu wake kupitia kiu yake. Mungu alimsaidia Samsoni kutambua kosa la njia zake katika kujitangaza kuwa mkuu, wakati kila kitu alichokuwa nacho, na kila tulicho nacho, hutoka kwa Mungu pekee.

Mara moja amenena Mungu; Mara mbili nimeyasikia haya, Ya kuwa nguvu zina Mungu, Na fadhili ziko kwako, Ee Bwana; Maana ndiwe umlipaye kila mtu Sawasawa na haki yake. (Zaburi 62:11-12)

Samsoni, kama wengi wetu, alikuwa akitenda chini ya kanuni za maisha zinazoshindana: tamanio la Roho wa Kristo ndani yetu kumheshimu Mungu na tamaa ya mwili wetu wa kimwili, ikihimizwa na Shetani, kujiheshimu wenyewe. Kwa sababu Samsoni hakuwa amejifanya mgumu kwa Roho wa Mungu, bado alikuwa na uwezo wa kuja katika toba na utimilifu wa imani. Hii lazima iwe ilifanyika, hata kama ilichukua maafa mengi kwake kufika huko, kwa sababu Samsoni ni mmoja wa mashujaa wa imani waliotajwa na Paulo katika Waebrania 11.

Kudhani kwamba Mungu amefanya

Kwa hiyo je, Mungu aliua wanaume elfu moja kwa taya? Hapana, Mungu alitumia hali ya dhambi ya mwanadamu - katika kesi hii asili yake ya vita - kufundisha somo na kumsogeza karibu zaidi. Samsoni alidhani kwamba kuua ndivyo Mungu alivyotaka kwa sababu ndivyo alivyofundishwa. Hii ni sawa na Eliya ambaye alifikiri kwamba Mungu alikuwa katika tetemeko la ardhi, katika upepo, katika moto. Hii ni sawa na wanafunzi, ambao walidhani kwamba Mungu ndiye aliyetuma moto kutoka mbinguni wakati Eliya alipouita.

Wanafunzi wake, Yakobo na Yohana, walipoona hayo, walisema, Bwana, wataka tuamuru moto ushuke kutoka mbinguni, uwaangamize, kama Eliya alivyofanya?

Lakini Yesu akageuka, akawakemea, akisema, Hamjui ni roho gani mliyo nayo. Kwa maana Mwana wa Adamu hakuja kuziangamiza roho za watu, bali kuziokoa.” Na wakaenda kijiji kingine. (Luka 9:55-56)

Ikiwa Mwana wa Adamu hakuja kuangamiza, bali kuokoa, je tunaweza kumhusisha na uharibifu? Biblia inasema kwamba Shetani ndiye mharibifu (1Kor 10:10; neno la Kiyunani la mharibifu hapo ni “nyoka mwenye sumu”). Hii inalinganishwa na maneno ya Yesu mwenyewe:

Mwivi haji ila aibe na kuchinja na kuharibu; mimi nalikuja ili wawe na uzima, kisha wawe nao tele. (Yohana 10:10)

Lakini tunadhania kwamba Kristo aliwaua wazaliwa wa kwanza wa Misri, akawachoma moto Nadabu na Abihu, akammeza Kora kwenye shimo (ona kijitabu cha Uasi wa Kora), aliwaua Waashuri kwa tauni. Kwa ujumla misiba na majanga yote ya asili yanafikiriwa kusababishwa na Mungu na ndiyo maana yanaitwa ‘Matendo ya Mungu’ katika hati za bima. Lakini Mungu hayuko hivi na hili ni somo ambalo sote tunapaswa kujifunza.

Ni nguvu ya Mungu inayozuia ambayo inawazuia wanadamu kupita kikamilifu chini ya udhibiti wa Shetani. Wasiotii na wasio na shukrani wana sababu kubwa ya kushukuru kwa rehema na ustahimilivu wa Mungu katika kuzuia nguvu za ukatili na mbaya za yule mwovu.

Lakini watu wanapovuka mipaka ya uvumilivu wa Mwenyezi Mungu, kizuizi hicho kinaondolewa. **Mungu hasimami mbele ya mwenye dhambi kama mtekelezaji wa hukumu dhidi ya kosa;** lakini anawaacha wanaopinga rehema yake ili wavune walichopanda. Kila miale ya nuru iliyokataliwa, kila onyo lililodharauliwa au kutosikilizwa, kila shauku inayofanywa, kila uvunjaji wa sheria ya Mungu, ni mbegu iliyopandwa ambayo hutoa mavuno yake yasiyokoma. Roho wa Mungu, akipingwa mara kwa mara, hatimaye anaondolewa kutoka kwa mwenye dhambi, na kisha hakuna uwezo wa kutawala tamaa mbaya za nafsi, na hakuna ulinzi kutoka kwenye uovu na uadui wa Shetani. (GC 36)

Yohana alipochanganyikiwa kwa sababu Yesu hakuwa akifanya kile alichotarajia (kuwa mfalme wa kidunia na kutawala mataifa), alituma wajumbe kwa Yesu ili kumuuliza kuhusu utume Wake. Wanafunzi wa Yohana walimtazama Yesu akiwaponya wagonjwa, akiwapa vipofu kuona, viziwi wakisikia, na kuwafundisha watu. Walirudi na kumwambia Yohana waliyoyaona.

*Wanafunzi walibeba ujumbe, na ilitosha [kumridhisha Yohana kwamba Yesu alikuwa Masihi]. Yohana alikumbuka unabii kuhusu Masihi, “Bwana amenitia mafuta kuwahubiri wanyenyekevu habari njema; Amenituma ili kuwaganga waliovunjika moyo, kuwatangazia mateka uhuru wao, na hao waliofungwa habari za kufunguliwa kwao; kutangaza mwaka wa Bwana uliokubaliwa.” Isaya 61:1, 2. Kazi za Kristo hazikumtangaza tu kuwa Masihi, bali zilionyesha ni kwa namna gani ufalme wake ungesimamishwa. Kwa Yohana ilifunuliwa ukweli uleule uliomjia Eliya kule jangwani, wakati “upepo mkubwa na wenye nguvu ulipopasua milima, ukaivunja miamba mbele za Bwana; lakini Bwana hakuwamo katika upepo ule; na baada ya upepo huo tetemeko la nchi; lakini Bwana hakuwamo katika tetemeko hilo; na baada ya tetemeko hilo moto; lakini Bwana hakuwamo ndani ya moto ule.” na baada ya moto huo, Mungu alisema na nabii huyo kwa “sauti ndogo tulivu.” 1 Wafalme 19:11, 12. **Kwa hiyo Yesu alipaswa kufanya kazi Yake, si kwa mgongano wa silaha na kupinduliwa kwa viti vya enzi na falme, bali kwa kuzungumza na mioyo ya wanadamu kwa maisha ya rehema na kujitolea.***

(DA 217)

Basi vipi kuhusu hali ambayo Samsoni alikuwa nayo? Kwa sababu ya utamaduni wa kutoamini ambao Waisraeli walikuwa ndani yake wakati wa Waamuzi, Mungu hangeweza kufanya matendo ya "reheema na kujitolea" kupitia kwao. Mungu angeweza tu kufanya kazi na matukio kama yalivyotokea kwa njia ya kufundisha kila mtu bora Angeweza wakati bado anaheshimu hiari yao. Wafilisti pia walielewa upanga tu, na walikuwa wameifanya mioyo yao kuwa migumu kiasi kwamba Mungu hangeweza kuwalinda kutoka kwa Samsoni.

Wazazi au watawala wanapopuuza wajibu wa kuadhibu maovu, Mungu Mwenyewe atachukua kesi mkononi. Nguvu yake ya kuzuia itakuwa katika kipimo kuondolewa kutoka kwa mawakala wa uovu, ili kwamba msururu wa hali utokee ambao utadhibu dhambi kwa dhambi. (PP 728.1)

Kuuu kwa Samsoni ilikuwa dhambi. Lakini katika mfumo aliokuwa nao, hakuweza kuutambua. Alifikiri kuwa kuuu wale aliowaona kuwa maadui wa Mungu haikuwa dhambi, badala yake ilikuwa ni haki. Kuna Wakristo katika jeshi sasa hivi kwamba Mungu anajibu maombi na kusaidia, kulingana na ujuzi wao wa ukweli. Lakini wanapojifunza vya kutosha, Mungu huwatarajia watubu hata kama amefanya kazi kupitia mfumo wao wa awali kuwafikia.

Wakati huo huo, wale wanaoendesha vita (na kwa kawaida hawapigani wenyewe, wanaisimamia tu) wanajua kwamba ni muhimu kabisa kwa jitihada za vita kufanya adui aonekane mbaya na sababu yao wenyewe ni ya haki; hii ni muhimu kwa uwezo wa askari kuuu kwa ufanisi. Ndio maana pesa nyingi na juhudi zinatumiwa kwa propaganda za kuchafua adui na kuhalalisha upande wetu. Hii ni kweli kwa kila vita katika kila wakati katika historia. Ili kuvunja mtindo huu usioisha wa sisi-marafiki kulinda, na wao-adui kuuu au kuacha kufa, Yesu alisimulia mfano wa Msamaria Mwema.

36 'Ni yupi kati ya hawa watatu, unadhania kuwa alikuwa jirani yake yule aliyeangukia kati ya wanyang'anyi?'

37 Akasema, 'Yule aliyemrehemu.' Ndipo Yesu akamwambia, 'Nenda, nawe ukafanye vivyo hivyo.' (Luka 10:36-37)

Ikiwa ulikuwa na kisukari kwa sababu hukuwahi kusikia sheria za afya, Mungu anaweza kuponya kimuuji; lakini wale wanaojua sheria za afya na kuzipuuza

kimakusudi hawapaswi kutarajia uponyaji wa kimuujiza. Badala yake wanapaswa kutambua dhambi zao na kuomba zawadi ya toba na msamaha. Ndivyo ilivyo kwa wale ambao wamesikia mafundisho safi ya injili ya Yesu.

Itakuwa kulingana na nuru ambayo wamekuwa nayo kwamba watahukumiwa na kuadhibiwa. (YI Juni 8, 1893)

Mungu anatuwajibisha kwa yote tunayoweza kuwa iwapo tutaboresha vipaji vyetu. Tutahukumiwa kulingana na vile tunavyopaswa kuwa, lakini tukashindwa kuwa; yale tuliyopaswa kufanya, lakini hatukutimiza kwa sababu hatukutumia uwezo wetu kumtukuza Mungu. Kwa ujuzi wote ambao tunaweza kuwa tumepata lakini hatujapata, kutakuwa na hasara ya milele, hata kama hatutapoteza nafsi zetu. (TM 146.2)

Samson anabaki kuwa shujaa wa imani japo aliua wengi kwa sababu anahukumiwa kulingana na mawazo ya kitamaduni aliyorithi na hali ya kusikitisha sana ya Israeli aliyokuwa nayo. Mazingira ya Samsoni yalikuwa ya kikatili na makali. Samsoni mwenyewe alifanya makosa mengi. Lakini tunajifunza kutoka kwa Samsoni pia kwamba, ingawa makosa yana matokeo mabaya sana, tunaweza kukombolewa mwishowe kupitia toba ya kweli. Lakini ni jaribu baya sana alilopitia! Jaribio kama hilo halihitajiki kwetu na Mungu, na amri zake zilitolewa kwetu ili kutulinda kutokana na mateso hayo yasiyo ya lazima.

Lilikuwa badiliko lililoje kwake yule aliyekuwa mwamuzi na shujaa wa Israeli! —sasa ni dhaifu, kipofu, mfungwa, aliyeshushwa hadhi hadi utumishi duni! Kidogo kidogo alikuwa amekiuka masharti ya wito wake mtakatifu. Mungu alikuwa amemvumilia kwa muda mrefu, lakini alipokwisha kujitoa kwenye nguvu za dhambi hata kuisaliti siri yake, wakati huo Mungu alimwacha. Hakukuwa na wema katika urefu wa nywele zake, ndani yake yenyewe, lakini ilikuwa ni ishara ya uaminifu wake kwa Mungu, na wakati ishara hiyo ilipotolewa kwa sababu ya tamaa, baraka ambazo ilikuwa ishara pia zilipotea. Kama kichwa cha Samsoni kingenyolewa bila kosa, nguvu zake zingebaki. Lakini mwendo wake ulikuwa umeonyesha dharau kwa kibali na mamlaka ya Mungu kana kwamba alikuwa amejidharau mwenyewe kukata nywele zake kichwani mwake.

Kwa hiyo Mungu alimwacha avumilie matokeo ya upumbavu wake mwenyewe. (ST Oktoba 13, 1881)

Anaachwa “avumilie matokeo ya upumbavu wake mwenyewe.” Swali ni je, tukifikia hatua hiyo tutaitafsiri vipi? Je, uhusiano wetu na Mungu utakuwaje? Je, tutaamini kwamba Mungu ametuhukumu na kutukatilia mbali? Kwamba anatuchukia kwa makosa yetu na kwa kutoelewa kwetu mapenzi yake? Je, tunaruhusu hatia yetu itulemee na kukata tamaa kwa sababu ya mashtaka ya Shetani? Kumbuka, tutahukumiwa kulingana na hukumu yetu wenyewe (Mathayo 7:2). Je, tunaamini katika toba na msamaha?

*Katika mateso yake na fedheha, mchezo kwa Wafilisti, Samsoni alipata nafasi ya kutafakari, na **alijifunza zaidi ya udhaifu wake mwenyewe kuliko alivyopata kujua hapo awali. Mateso yake yalipompelekea kutubu, nywele zake zilianza kukua taratibu, zikionyesha kurudi kwa nguvu zake zisizo za kawaida, lakini maadui zake, wakimwona tu kuwa ni mfungwa aliyefungwa pingu na asiye na msaada, hawakuhihi wasiwasi wowote. (ST Oktoba 13, 1881)***

Ingawa Samsoni alitubu, na nguvu zake zikarudi, alitambua pia kwamba hakutakuwa na muujiza wowote wa kurudisha macho yake, au yeye kuishi maisha ya amani. Alikubali kwamba mateso aliyokuwa nayo sasa ni kwa sababu ya maamuzi yake mwenyewe, na hakuitupilia mbali imani yake. Imani yake ilikua kadri uelewa wake wa udhaifu wake ulivyoongezeka. Alikuwa kuelewa Warumi 5:20-21

Tena torati iliingia, ili kosa lizidi kuwa kubwa. Lakini dhambi ilipozidi, neema ilizidi zaidi.

ili kama vile dhambi ilivyotawala hata mauti, vivyo hivyo neema itawale kwa njia ya haki hata uzima wa milele kwa njia ya Yesu Kristo Bwana wetu. (Warumi 5:20-21)

Hivyo Mungu alijibu maombi ya mwisho ya Samsoni, naye akafa akimtukuza Yehova ulimwenguni juu ya mungu wa samaki Dagoni wa Wafilisti (mungu ambaye hayupo, na kwa hiyo ni mbaya kwetu kumwamini).

Ahadi ya Mungu kwamba kupitia Samsoni “Angeanza kuwakomboa Israeli kutoka mkononi mwa Wafilisti” ilitimizwa; lakini jinsi gani rekodi ya giza na ya kutisha ya maisha yale ambayo yangeweza kuwa sifa kwa Mungu na utukufu kwa taifa! Kama Samsoni angekuwa mwaminifu kwa mwito wake mtakatifu, kusudi la Mungu lingetimizwa kwa heshima na kuinuliwa kwake. Lakini alikubali majaribu na kuthibitisha kutokuwa mwaminifu kwa imani yake, na utume wake ulitimizwa katika kushindwa, utumwa, na kifo. (PP 567.2)

Samsoni Akilinganishwa na Yusufu

Njia za Mungu zilitimizwa, lakini kwa njia ya kutisha. Na hili liwe fundisho kwetu mwisho wa nyakati. Ellen White anatofautisha Samsoni na Yusufu, ambaye pia alitimiza kusudi la Mungu lakini kwa njia ya heshima, ya kiungwana. Yusufu alipojiweka kufanya kulingana na sheria ya Mungu, aliinuka na kuheshimiwa huko Misri na kuwabariki watu wake sana.

Wakati ujao wa maisha ya Yusufu uliamuliwa na maamuzi yaliyofanywa katika saa hiyo ya majaribu. Kwa utulivu alitazama juu Mbinguni, na kusema, “Nifanyeje uovu huu mkuu, na kumtenda Mungu dhambi?” Mito ya shauku isiyo takatifu haikuruhusiwa kuwaka. Amri za Mungu, ahadi za Mungu zilikuwa mbele ya Yusufu. Alihisi kuwa jicho la kuona yote lilikuwa juu yake, likienea hadi kwenye mawazo yake yote, likipenya hadi kwenye siri za moyo, kwa nia ya msingi ya kila tendo.

Samsoni katika hatari yake alikuwa na chanzo cha nguvu sawa na Yusufu. Angeweza kuchagua jema au baya apendavyo. Lakini badala ya kushika nguvu za Mungu, aliruhusu tamaa mbaya za asili yake kutawala kabisa. Nguvu za kufikiri zilipotoshwa, maadili yalipotoshwa. Mungu alikuwa amemwita Samsoni kwenye nafasi ya wajibu mkuu, heshima, na manufaa; lakini lazima kwanza ajifunze kutawala kwa kujifunza kwanza kutii sheria za Mungu. Yusufu alikuwa mtu huru wa kuchagua. Mema na mabaya yalikuwa mbele yake. Angeweza kuchagua njia ya usafi, utakatifu, na heshima, au njia ya uasherati na uharibifu. Alichagua njia iliyo sahihi, na Mungu akakubali. Samsoni, chini ya majaribu kama hayo, ambayo alikuwa amejiletea, aliruhusu tamaa kutawala. Njia aliyoiipitia mwishoni ilimletea aibu, maafa na kifo. Ni tofauti kama nini na historia ya Yusufu! (Oktoba 13, 1881)

Kuna mambo mengi katika maandiko ambayo ni magumu kuelewa, na ambayo asili yetu ya dhambi itasoma na kutoelewa ili kujiridhisha katika tamaa zetu na mawazo yetu ya awali. Sote tunajua mifano ya watu wanaofanya hivi. Kwa mfano, naona watu wanazini na kujisemea kwamba Daudi alisamehewa, ndivyo nitakavyosamehewa, na kwa hakika, mtu mwenye hekima zaidi duniani alizaliwa hata na Bathsheba!

Lakini tunasahau maumivu yote ya kutisha na mateso ambayo Daudi alipitia kama matokeo ya dhambi hiyo, na mazingira ambayo aliishi. Hivyo hatupaswi kumhukumu yeye au wengine, tukijua sisi sote tunaweza kufanya dhambi ileile. Tunapaswa kuwa wepesi wa kuhurumia na kusamehe, ili kwa njia ya kuwasamehe wengine na kuwahukumu kuwa wanastahili uzima wa milele tuweze kuja kujisamehe na kujihukumu kuwa tunastahili uzima wa milele. Wakati huo huo tukumbuke kwamba dhambi inaharibu uwezo wetu wa kufanya hivi; inatuhadaa na kutufanya tujiinue nafsi badala ya Mungu.

Watoto wadogo, mtu na asiwadanganye; atendaye haki yuna haki kama yeye alivyo mwenye haki. Atendaye dhambi ni wa Ibilisi; kwa maana Ibilisi hutenda dhambi tangu mwanzo. Kwa kusudi hili Mwana wa Mungu alidhihirishwa, ili azivunje kazi za Ibilisi. Kila mtu aliyezaliwa na Mungu hatendi dhambi; kwa kuwa uzao wake wakaa ndani yake; wala hawezi kutenda dhambi kwa sababu amezaliwa kutokana na Mungu. Katika hili watoto wa Mungu na watoto wa Ibilisi ni dhahiri: kila mtu asiyetenda haki hatokani na Mungu, wala yeye asiyempenda ndugu yake.

(1 Yohana 3:7-10)

Katika haya yote tusingahau kamwe hali ya dhambi, jinsi inavyoharibu, na jinsi inavyopotosha na kuharibu kila kitu kinachoizunguka. Tunapaswa kushikamana na Mungu wetu na kushukuru daima kwa zawadi ya Mwanawe kwetu kuishi ndani yetu maisha yake. Ni lazima tuikimbie dhambi au tujitahidi kuishinda, nje ya uwajibikaji kwetu na kwa wale wanaotuzunguka. Tunahitaji kujua kwa uwazi zaidi kile ambacho ni dhambi kwa Mungu. Hatimaye, tukianguka katika dhambi, na kutazama nyuma maisha yetu kama Samsoni, acheni tukumbuke kwamba rehema ya Mungu ni ya milele na tumwombe Mungu toba ya kimungu kama Samsoni alivyokuwa nayo, si huzuni ya ulimwengu ambayo ni imezoeleka sana.

Maana huzuni iliyo kwa jinsi ya Mungu hufanya toba liletalo wokovu lisilo na majuto; bali huzuni ya dunia hufanya mauti. (2 Wakorintho 7:10)

Hatupaswi kamwe kusahau kile ambacho dhambi imefanya kwa mwokozi wetu Kristo, na milele tukumbuke kwamba ni kwa njia ya maisha yake pekee ambayo ametupa sisi kwamba yeyote kati yetu anaweza kushinda.

Historia ya Samsoni inatoa somo kwa wale ambao wahusika bado hawajakamilika, ambao bado hawajaingia kwenye hatua ya maisha hai. Vijana wanaoingia shule na vyuo vyetu watapata kila darasa la akili. Wakitaka mchezo na upumbavu, wakitaka kujiepusha na mema na kuungana na maovu, watapata fursa. Dhambi na haki viko mbele yao, nao wanapaswa kujichagulia wenyewe. Lakini wakumbuke kwamba “Chochote apandacho mtu ndicho atakachovuna.” Apandaye katika mwili, katika mwili atavuna uharibifu; bali yeye apandaye kwa Roho, katika Roho atavuna uzima wa milele.” ST Oktoba 13, 1881, kifungu cha 20

“Kwa maana mshahara wa dhambi ni mauti; bali karama ya Mungu ni uzima wa milele katika Kristo Yesu Bwana wetu.” (Warumi 6:23)

Kabla ya kumaliza somo hili, nataka tuangalie jinsi Wayahudi walivyoelewa vibaya mapenzi ya Mungu wakati wa Yesu. Wayahudi walifikiri kwamba Mungu angewapa Masihi ambaye angewaongoza katika vita ili kuwapindua Warumi, na Aliposema “wapendeni adui zenu” na “msimpinge yeye aliye mwovu,” walikuwa na ugumu wa kutisha kuelewa jambo hilo.

Hivi ndivyo ilivyo hasa tunapoonewa na kuteswa na watu waovu kuchukua serikali zetu. Je, hatutakiwi kupigana nao? Je, Mungu anaruhusu hili litokee? Hebu tuangalie kwa makini kifungu hiki kinachofuata cha Ellen White ambacho kitatupa ufahamu wazi wa uhusiano kati ya Yesu na mateso yetu.

Ellen White anaeleza “Msishindane na mtu mwovu”

Matukio ya kuudhi kwa Wayahudi yalikuwa yakitokea mara kwa mara kutokana na kuwasiliana na wanajeshi wa Kirumi...Mapigano kati ya watu na askari yalikuwa ya mara kwa mara, na haya yalizidisha chuki ya watu wengi. Mara nyingi kama ofisa fulani Mroma pamoja na walinzi wake wa askari-jeshi walivyoharakisha kutoka sehemu moja hadi nyingine, angewakamata wakulima Wayahudi waliokuwa wakifanya kazi shambani na kuwashurutisha kubeba mizigo juu ya mlima au kutoa utumishi mwingine wowote ambao ungehitajiwa. Hii ilikuwa ni kwa mujibu wa sheria na desturi ya Kirumi, na upinzani dhidi ya matakwa kama hayo ulileta dhihaka na ukatili. **Kila siku ilizidisha ndani ya mioyo ya watu hamu ya kutupilia mbali nira ya Kirumi... Watu walimtazama Kristo kwa hamu, wakitumaini kwamba Yeye ndiye ambaye angeshusha kiburi cha Rumi.**

Kwa huzuni Yesu anatazama katika nyuso zilizoinuliwa mbele Yake. **Anaona roho ya kulipiza kisasi ambayo imeweka alama yake mbaya juu yao, na anajua jinsi watu wanavyotamani kwa uchungu mamlaka ya kuwaponda watesi wao.** Anawaambia kwa huzuni, “Msimpinge mtu mwovu; bali mtu akupigaye shavu la kuume, mgeuzie na la pili.”

Maneno haya yalikuwa ni marudio ya mafundisho ya Agano la Kale. Ni kweli kwamba kanuni, “Jicho kwa jicho, jino kwa jino” (Mambo ya Walawi 24:20), ilikuwa ni kifungu katika sheria zilizotolewa kupitia Musa; lakini ilikuwa ni sheria ya kiraia. Hakuna hata mmoja ambaye alikuwa na haki ya kujilipiza kisasi, kwa maana walikuwa na maneno ya Bwana: “Usiseme, Mimi nitalipa ubaya.” “Usiseme, kama alivyonitenda mimi nitamtenda vile vile. “Usifurahi adui yako aangukapo.” “Akiwa na njaa yeye akuchukiaye, mpe chakula ale; naye akiwa na kiu, mpe maji anywe.” Mithali 20:22; 24:29, 17; 25:21, 22 , R.V.

Maisha yote ya kidunia ya Yesu yalikuwa dhihirisho la kanuni hii. Ilikuwa ni kuleta mkate wa uzima kwa adui zake ndipo Mwokozi wetu aliacha makao yake mbinguni.

Ingawa kashfa na mateso vilirundikwa juu Yake kutoka utotoni hadi kaburini, hayo yote yaliita kutoka Kwake tu maonyesho ya upendo wa kusamehe. Kupitia nabii Isaya anasema, "Naliwapa wapigao mgongo wangu, na wang'oao mashavu yangu; "Alionewa, naye aliteswa, Mwana-kondoo wa kuchinjwa, na kama vile kondoo anyamazavyo mbele ya wakatao manyoya yake; Isaya 50:6; 53:7. Na kutoka msalabani Kalvari kulikuja kupitia vizazi maombi yake kwa ajili ya wauaji Wake na ujumbe wa matumaini kwa mwizi anayekufa.

Uwepo wa Baba ulimzunguka Kristo, na hakuna kitu kilichompata isipokuwa ule upendo usio na kikomo ulioruhusu kwa baraka ya ulimwengu. Hapa ndipo palikuwa chanzo chake cha faraja, na ni kwa ajili yetu. Yeye aliyejazwa Roho wa Kristo, hukaa ndani ya Kristo. Pigo linalolengwa kwake linamwangukia Mwokozi, anayemzunguka na uwepo Wake. Chochote kinachomjia kinatoka kwa Kristo. Hana haja ya kupinga uovu, kwa maana Kristo ndiye ulinzi wake. Hakuna kinachoweza kumgusa isipokuwa kwa idhini ya Bwana wetu, na "vitu vyote" vinavyoruhusiwa "vifanye kazi pamoja kwa wema kwa wale wanaompenda Mungu." Warumi 8:28 (MB 70-72)

Huu ni usemi mgumu. Kwa sisi ambao ni Wakristo, Mungu anataka tuwe na imani kamili kwake. Ikiwa mtu atakuja kutuibia, au kutupiga kwa nyuma kwa sababu tunaonekana kama adui, au kunyakua mikoba yetu na kukimbia - yote haya yanapaswa kuonekana kama "yanatoka kwa Kristo." Kristo ameyaruhusu yaje juu yetu, na hatupaswi kujibu kwa visu au dawa ya pilipili au mafunzo yetu ya karate. Najua hili ni gumu, lakini huu ndio ugumu wa kufuata nyayo za Kristo. Kuogopa mambo haya na kujitetea ni kupinga uovu kwa roho ya kukosa imani.

Je, tufanye nini mabaya yanapotupata? Kama Kristo, tunasali kwa ajili ya adui zetu, kwa ajili ya wezi wanaotuibia na wale ambao wanaweza kutaka kutuua. Tunawaambia kwamba Mungu anaona kile wanachofanya na kwamba ikiwa hawatageuka kutoka kwenye maisha kama hayo, watavuna walichopanda. (Wagalatia 6:7) Hatupaswi kuwa na uchungu na hasira ya kujilinda na kulipiza kisasi, bali kama Kristo tunaonyesha tu "wonyesho wa upendo wenye kusamehe."

Mungu atusaidie, maana hatuwezi kufanya hivi bila Kristo ndani yetu.

Kumfikia Samsoni

Kanuni za kufundisha akili zilizotiwa giza

Ikiwa Mungu ni muweza wa yote, kwa nini hakuchukua tu Kanaani kwa Waisraeli bila wao kuhitaji kwenda vitani?

Ikiwa Kanaani ilikuwa nchi ya ahadi, kwa nini historia ya watu hao mara tu walipoichukua ilikuwa giza sana?

Je, Mungu anaendeleaje kuwafikia watu wasiomwamini na wasiosikiliza ushauri wake? Je, anawakatilia mbali tu?

Kuna masomo makubwa kwa ajili yetu katika kujifunza jinsi Mungu alivyoshughulika na mababu zetu walioathiriwa na Misri. Kitabu hiki hasa ni cha wale ambao lazima washughulike na marafiki wa karibu na familia ambao wanaamua kuchukua njia ambayo tunafikiri ni ya kujiangamiza. Je, tunawafikiaje? Baba yetu wa Mbinguni angefanya nini?